

Temeljem članka 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13, 19/16, 83/17) i članka 62. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/03), Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine dostavlja

IZVJEŠĆE O RADU MINISTARSTVA OBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2020. GODINU

I UVODNE NAPOMENE

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo obrane BiH) utemeljeno je Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 06/13) i Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).

Shodno definiranim mjerodavnostima, donesen je Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Ministarstva obrane BiH, uz naknadno utvrđene izmjene i dopune, kojim su propisane mjerodavnosti, način rukovođenja i sistematizacija radnih mjesta u Ministarstvu obrane BiH.

Težište rada Ministarstva obrane BiH u 2020. godini bilo je usmjereno na realiziranju:

- Programskih aktivnosti, poslova i zadaća iz mjerodavnosti Ministarstva obrane BiH, kao organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Aktivnosti suradnje i ispunjavanje obveza MO i OSBiH po dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.
- Aktivnosti na provedbi preventivnih mjera u cilju suzbijanja i širenja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19), kao i angažiranje Oružanih snaga BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim organima u sprečavanju širenja pandemije.

Aktivnosti Ministarstva obrane BiH su realizirane u suradnji sa svim institucijama Bosne i Hercegovine i uz stručnu potporu NATO stožera u Sarajevu i EUFOR-a.

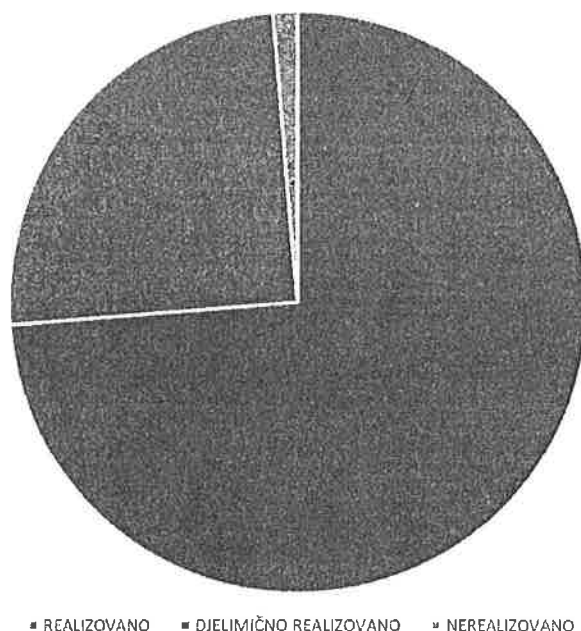
II REZULTATI RADA

1. Izvršenje Programa rada Ministarstva obrane BiH za 2020. godinu

Programom rada Ministarstva obrane BiH za 2020. godinu utvrđeno je 149 aktivnosti koje su svrstane u 20 projekata i tri programa koji podržavaju tri specifična cilja. Realiziranje aktivnosti ilustrirano je u tabeli i dijagramu koji slijede:

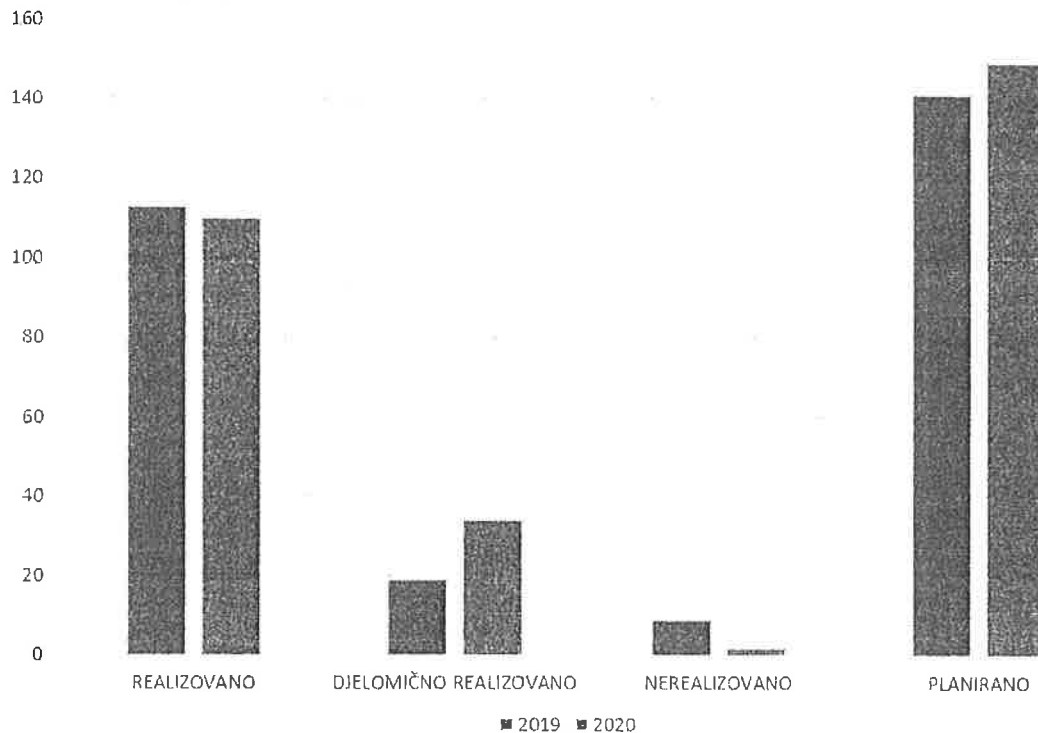
PREGLED REALIZIRANJA PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA MINISTARSTVA OBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2020. GODINU			
PLANIRANO	REALIZIRANO	DJELIMIČNO	NEREALIZIRANO
149	110	37	2

Tabela 1: Pregled realiziranja programskih aktivnosti

Dijagram 1: Realiziranje programskih aktivnosti

Stupanj realiziranja programa rada u 2020. godini je 73,82 %, što je za 6,32 % niže u odnosu na 2019. godinu, u kojoj je stupanj realiziranja iznosio 80,14 %. Pojava i širenje pandemije uzrokovane virusom COVID-19, te ograničenja koja su nastala usljed iste, su uzrokovala niži procenat realiziranja programskih aktivnosti. U sljedećem dijagramu ilustrirana je uporedba realiziranja programskih aktivnosti u zadnje dvije godine:

Dijagram 2: Uporedni prikaz realiziranja programa rada

2. Metodologija upravljanja procesima u Ministarstvu obrane BiH

Upravljanje procesima u Ministarstvu obrane BiH, tijekom 2020. godine, odvijalo se kroz aktivnosti Stručnog kolegija i koordinaciju rada Ministarstva obrane BiH. U sklopu ovih

aktivnosti, razmatrana su načelna i druga pitanja iz mjerodavnosti i definirani zaključci, mišljenja i prijedlozi Ministru i zamjenicima ministra, o realiziranju konkretnih obveza, zadaća i aktivnosti iz zakonske mjerodavnosti.

2.1. Aktivnosti Stručnog kolegija Ministarstva obrane BiH

Stručni kolegij Ministarstva obrane BiH u 2020. godini je održao šest sjednica. Na sjednicama Stručnog kolegija raspravljano je više tema koje su od značaja za organiziranje i funkcioniranje institucija obrane BiH, kao što su:

- Stanje u OS BiH;
- Razmatranje i usvajanje dokumenata u sustavu obrane;
- Planovi potreba i nabave i njihovo realiziranje;
- Razmatranje informacije o aspektima privremenog financiranja uključujući i projekciju finansijskog poslovanja za 2020.godine;
- Izvješće o aktivnostima i rezultatima MO i OS BiH u procesu sprečavanja i borbe protiv širenja korona virusa (COVID-19);
- Implementiranje obveza MO BiH koje proizilaze iz dokumenta „Program reformi BiH“
- Implementiranje i realiziranje ugovora za nabavu MTS-a;
- Realiziranje zaključaka sa sjednica Predsjedništva BiH;
- Realiziranje zaključaka VM BiH;
- Programi, planovi i izvješća o radu MO BiH;
- Realiziranje nalaza Ureda za reviziju i druga važna pitanja u sustavu obrane.

2.2. Aktivnosti koordinacije rada Ministarstva obrane BiH

Sastanci koordinacije rada Ministarstva obrane, kojima predsjedava tajnik ministarstva, uz participaciju pomoćnika ministra i zamjenika načelnika Zajedničkog stožera za operacije, te zamjenika načelnika Zajedničkog stožera za resurse, važan su sadržaj u ostvarivanju mjerodavnosti Ministarstva obrane. Tijekom 2020. godine, održano je 5 (pet) sastanaka koordinacije na kojima su se prioritetno razmatrala pitanja i zauzimani stavovi u svezi:

- Usaglašavanja prijedloga za Program rada Vijeća ministara BiH i dinamike realiziranja programskih aktivnosti;
- Realiziranja obveza Ministarstva obrane BiH prema institucijama BiH (Parlamentarna skupština BiH, Zajedničko povjerenstvo za odbranu i sigurnost BiH, Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH), kroz pripremu materijala za razmatranje;
- Aktuelna pitanja u svezi situacije uzrokovane Korona virusom (COVID-19)
- Rasčlambe realiziranja obveza i razmjena informacija o aktivnostima organizacijskih jedinica radi međusobne koordinacije.
- Razmatranje prijedloga za dodjelu stimulativnih mjera povodom dana OS BiH

2.3. Uspostava i funkcionisanje Tima za praćenje stanja u Ministarstvu Obrane BiH i Oružanim snagama BiH u svezi sa širenjem korona virusa (COVID-19)

Prateći situaciju u svijetu, nakon proglašavanja pandemije zbog korona virusa (COVID-19), i prvim slučajevima u susjednim državama, MO BiH je dalo posebne smjernice za prevenciju u okviru objekata institucija obrane. Shodno potrebama, dana 13.03.2020. godine MO BiH je donijelo Odluku o formiranju Tima za praćenje stanja u Ministarstvu Obrane BiH i Oružanim snagama BiH u svezi sa širenjem korona virusa (COVID-19).

Tim je održavao sastanke sa ciljem kreiranja mjera za funkcioniranje institucija obrane, te je u proteklom periodu, pored ostalog, provodio slijedeće aktivnosti :

- Praćenje stanja nad preduzimanjem preventivnih ili operativnih mjera u svrhu sprječavanja širenja ili suzbijanja uticaja posljedica od korona virusa u koordinaciji sa drugim mjerodavnim organima u BiH.

- Izdavanje zadaća prema organizacionim jedinicama MO BiH i Zajedničkog stožera OS BiH za mjere i aktivnosti sa ciljem preventivne zaštite i operativnog djelovanja struktura institucija obrane.
- Nadzor nad preduzimanjem preventivnih i operativnih mjera u svrhu spriječavanja širenja ili suzbijanja uticaja posljedica korona virusa u koordinaciji sa drugim mjerodavnim organima u BiH.

Ministarstvo obrane BiH je sukladno odobrenju Predsjedništva BiH, a u koordinaciji sa Koordinacionim tijelom Vijeća ministara BiH za zaštitu i spašavanje, shodno raspoloživim kapacitetima, ustupalo resurse sustava obrane civilnim organima, te angažiralo neophodno ljetstvo u realiziranju pojedinih aktivnosti.

Načinom organiziranja i funkcioniranja institucija obrane, te ličnom odgovornošću pripadnika institucija obrane i provedbom mjera samozaštite i zaštite, kao i drugih naloženih mjera od mjerodavnih organa ostvareni su pozitivni rezultati u prevenciji i borbi protiv širenja korona virusa.

Iako su resursi ograničeni, i u skromnoj količini završavljani zbog nedostatka proračunskih sredstava, institucije obrane su u značajnoj mjeri pružile pomoć i potporu civilnim strukturama u cilju suzbijanja i borbe protiv širenja virusa korona (COVID-19).

Ministarstvo obrane je redovno podnosilo izvješće Predsjedništvu i Vijeću ministara BiH o ostvarenim rezultatima u proteklom periodu, kao i javnosti u Bosni i Hercegovini.

3. Konceptualno-pravni okvir

Tijekom 2020. godine nastavljeno je realiziranje planova prve faze implementiranja dokumenata „Pregled obrane“ i „Plan razvoja i moderniziranja OS BiH 2017. - 2027.“ Pored konceptualnog, Ministarstvo obrane BiH je tijekom 2020. godine pažnju posvetilo sustavnom okviru za efikasno funkcioniranje institucija obrane, što je prezentirano kroz sadržaje koji slijede:

Izrađeno i odobreno:

- Politika standardizacije;
- Politika nomenklature;
- Politika razvoja sporta i tjelesnog vježbanja u OS BiH
- Pravilnik o kontroli kvaliteta logističkih usluga u MO i OS BiH
- Pravilnik o upravljanju rizikom u komunikacijskim i informacionim mrežama i sustavima kojima se podržavaju poslovni i drugi procesi u MO i OS BiH;
- Pravilnik o upravljanju računarskim incidentima u MO i OS BiH;
- Plan implementiranja borbe protiv korupcije u MO i OS BiH i izvješća o realiziranju plana MO BiH iz ove oblasti;
- Smjernice za obrambeno planiranje za 2021-2025. godinu;
- Izvješće o implementiranju „Pregleda obrane“ za nivo VM BiH;
- Izvješće o implementiranju dokumenta „Program reformi BiH“ za Predsjedništvo BiH i samoprocjeni implementiranja ovog dokumenta za nivo VM BiH;
- Brošura „Izgradnja integriteta u MO i OS BiH (politike-procesi-uspjesi-izazovi)“

U postupku izrade, u prednacrtnoj, nacrtnoj i fazi konzultacija:

- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH;
- Pravilnik o upravljanju imovinom MO BiH koja je bazirana na naprednim komunikacijskim i informacionim tehnologijama;
- Uputa o procedurama stvaranja obveza, evidentiranja izvješćivanja o stvorenim i izvršenim obvezama i potraživanjima u MO i OS BiH;
- Uputa o procedurama planiranja, uplate i knjiženja uplaćenih kotizacija za sudjelovanje u programima obuke Centra za obuku za operacije potpore miru (PSOTC);
- Instrukcija o postupanju sa uzorcima u postupcima javnih nabava u MO i OS BiH;
- Program upravljanja rizikom u komunikacijskim i informacionim mrežama i sustavima kojima se podržavaju poslovni i drugi procesi u MO i OS BiH;

- Planovi za rad u nepredviđenim situacijama komunikacijskih i informacionih sustava i mreža kojima se podržavaju poslovni procesi MO i OS BiH;
- Izrada prednacrti i planova za ažuriranje Pravilnika o unutarnjoj organizaciji MO BiH;

4. Politika i planovi

Aktivnosti u okviru ove funkcionalne oblasti, tijekom 2020. godine, se ogledaju kroz naredne sadržaje.

4.1. Potpora i pomoć civilnim organima

Tijekom 2020. godine realizirane su značajne aktivnosti pomoći civilnim organima na teritoriji BiH, kroz:

- Aktivnosti na provedbi preventivnih mjera u cilju suzbijanja širenja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19), kao i angažiranje Oružanih snaga BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim organima u sprečavanju širenja pandemije.
- Vojnu pomoć u prirodnim i drugim nesrećama;
- Deminiranje;
- Koordinaciju aktivnosti civilno-vojne suradnje u oblasti zrakoplovstva sa civilnim strukturama u BiH, EUROCONTROL-om i NATO-om;
- Odobreno 329 aktivnosti pružanja pomoći civilnim organima u BiH kroz angažiranje OS BiH u izgradnji i obnovi infrastrukture, te kroz ustupanje na privremeno korištenje objekata i MTS OS BiH civilnim strukturama iz vladinog i nevladinog sektora;
- Potpora ceremonijalnim i svečanim aktivnostima institucija vlasti;
- Suradnja sa predstavnicima međunarodne zajednice u BiH i predstavnicima drugih država u pogledu potpore njihovim aktivnostima;
- Suradnja sa predstavnicima NATO-a u BiH i predstavnicima zemalja članica NATO-a, u cilju izgradnje kapaciteta u oblasti vojne pomoći civilnim organima, te vladinim i nevladinim organizacijama u širokom spektru funkcija;
- Održavanje MEDEVAC sposobnosti i realiziranje konkretnih aktivnosti pomoći helikopterima OS BiH;
- Ostalu pomoć civilnim organima vlasti u Bosni i Hercegovini i opću civilno vojnu suradnju (udruge građana, sportska društva itd.).

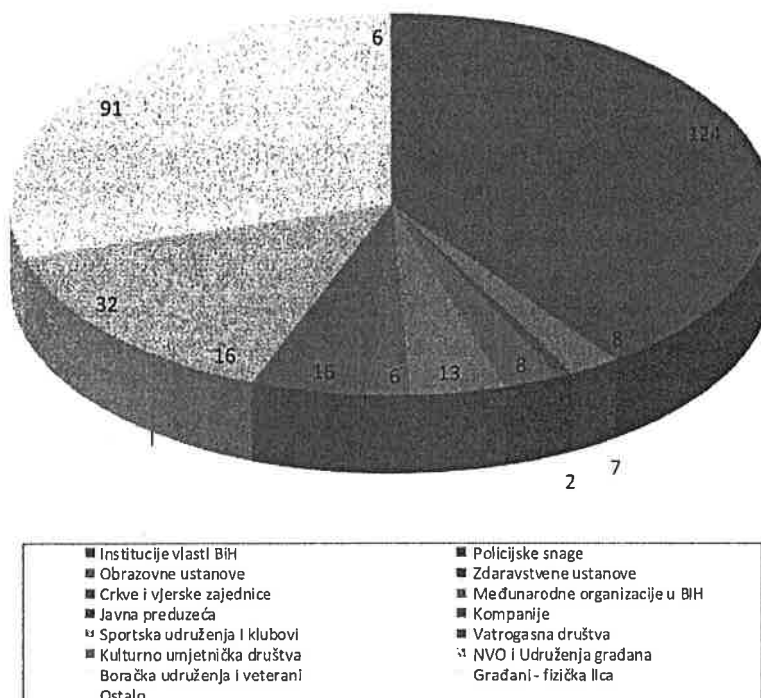
Pregled realiziranja zahtjeva, vrste pomoći, angažiranih resursa, korisnika pomoći i teritorijalne zastupljenosti pomoći, prikazane su u tabelama i dijagramima kako slijedi:

RB	NAZIV	BROJ ZAHTJEVA AKTIVNOSTI	ODOBRENO	NIJE ODOBRENO
1	3	4	5	6
1.	Institucije vlasti BiH	187	124	63
2.	Policijske snage	10	8	2
3.	Obrazovne ustanove	7	7	
4.	Zdravstvene ustanove	22	2	20
5.	Crkve i vjerske zajednice	11	8	3
6.	Međunarodne organizacije u BiH	13	13	
7.	Javna poduzeća	10	6	4
8.	Kompanije	24	16	8
9.	Sportske udruge i klubovi	36	16	2
10.	Vatrogasna društva			
11.	Kulturno umjetnička društva			
12.	NVO i Udruge građana	50	32	18

13.	Boračke udruge i veterani	93	91	2
14.	Građani – fizičke osobe	10	6	4
15.	Ostalo			
UKUPNO		473	329	144

Tabela 2: Pregled aktivnosti civilno-vojne suradnje

Korisnici pomoći (broj zahtjeva)

Dijagram 3: Pregled korisnika pomoći

4.2. Pomoć u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće

Aktivnosti i obim angažmana resursa OS BiH u pružanju pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća tijekom 2020. godine, prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R B	AKTIVNOST	OPĆINA	VREMENSKI PERIOD	ANGAŽIRANI PERSONAL	ANGAŽIRANA MTS (KOMADA)	P/G (LITARA)
1.	Pružanje pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća	Drvar (gašenje požara)	2020. godine	9	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	2550 (GM-1) 40 (D-2)
2.		Tuzla (gašenje požara)		8	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	1320 (GM-1) 70 (D-2)
3.		Jablanica (gašenje požara)		8	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	600 (GM-1) 30 (D-2)
4.		Prozor (gašenje požara)		11	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	2680 (GM-1) 40 (D-2)
5.		Mostar		11	- 1 helikopter UH1H 1	4390 (GM-1)

		(gašenje požara)		- cisterna za gorivo	40 (D-2)
6.		Petrovo (sanacija Puta i korita rijeke Jadrine)	16	- Kopač-1 - Dozer-1 - Grejder-1 - Valjak-1 - Utovarivač-1 - Režijsko m/v-1 - VVIM-4	10725 (D-2)
7.		Maglaj (dezinfekcija objekata i glavne ulice)	77	- m/v VW Kombi-7 - m/v cisterna ACD M78-3 - m/v Škoda Oktavia-1 - m/v VW Golf-1	
8.		Čitluka, Mostara, Jablanice i Konjica (dezinfekcija objekata i prostora)	28	- m/v VW TS- 3 - m/v cisterna- 2 - m/v VW T6- 3	705 (D-2)
9.		Sud BiH (dezinfekcija objekata i prostora)	5	- m/v - 1	
10.		Istočno Sarajevo - institucije BiH (dezinfekcija objekata i prostora)	3	- m/v - 1	
11.		Planina Kozara (Traganje za nastradalim)	8	- 1 helikopter UH1H 1	790 (GM-1)
UKUPNO		14 općina	184		12330 (GM-1) 11650 (D-2)

Tabela 3: Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća

Ostvareni troškovi tijekom realiziranja prezentiranih aktivnosti prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	ANGAŽIRANI RESURSI	OBIM	JEDINAČNA CIJENA (KM)	UKUPNO (KM)
1.	Pogonsko gorivo D-2 (litara)	11650 (D-2)	1,9	22135
2.	Pogonsko gorivo GM-1 (litara)	12330 (GM-1)	1,4	17262
3.	Suhi dnevni obrok (broj angažiranog personala)	184	15	2760
4.	Topli obrok (broj angažiranog personala)	184	6	1104
5.	Dnevnice (broj angažiranog personala)	184	25	4600
6.	Flaširana voda (litara)	736	0,5	368
UKUPNO				48229

Tabela 4: Pregled ostvarenih troškova

Zbog izbijanja pandemije (COVID-19), a u cilju uspostave karantina na 10 graničnih prijelaza bili su angažirani pripadnici OS BiH za postavljanje šatora sa krevetima, a koji su služili

za smještaj lica koja ulaze na teritoriju BiH. Obezbjedenje šatorskih naselja vršili su pripadnici OS BiH. Tijekom ovih aktivnosti angažirano je 603 pripadnika OS BiH, 64 m/v, šator veliki (27 komada) i šator mali (8 komada)

Resursi OS BiH koji se nalaze i dalje na upotrebi kod civilnih struktura vlasti s ciljem sprečavanja širenja virusa COVID-19 su šator (4 komada) i kontejneri (51 komad)

Tijekom 2020. godine, kroz različite aktivnosti angažirani su helikopteri za potrebe pružanje vojne pomoći civilnim organima, te je za ove potrebe ukupno realizirano **35,4 sata naleta**.

- Izvršena 3 operacije MEZP (medicinska evakuacija zračnim putem) civilnih lica sa ukupno ostvarenim **5,4 sati naleta**.
- Pored evakuacija vršena su i MEDEVAC dežurstva (pripravnosti) za potrebe drugih jedinica OS BiH (brTP, FUCZ na poslovima deminiranja) i civilnih subjekata tijekom sportske manifestacije ULTRA TRAIL Jahorina.
- Gašenje požara u rejonima Opština: Drvar, Tuzla, Jablanica, Prozor, Mostar sa ukupno ostvarenih **30 sati naleta**, te ukupno 218 izbačenih vedara vode (oko 110000 litara vode).

4.3. Pomoć u procesu deminiranja

Tijekom 2020. godine, OS BiH su zaključno sa 18.12.2020.godine deminirale površinu od 2 481 847 m² ili 75,3 % od planirane 3 292 766 m².

Pregled realiziranja plana deminiranja za 2020. godinu, broj deminerskih projekata, angažiranje resursa u akcijama deminiranja, kao i uporedni pokazatelji deminiranja u posljednjih pet godina, prikazani su u tabelama i dijagramima koji slijede:

DEMINIRANE POVRŠINE U 2020. GODINI		
PLANIRANO (m ²)	REALIZIRANO (m ²)	PROCENAT (%)
3 292 766	2 481 847	75,3

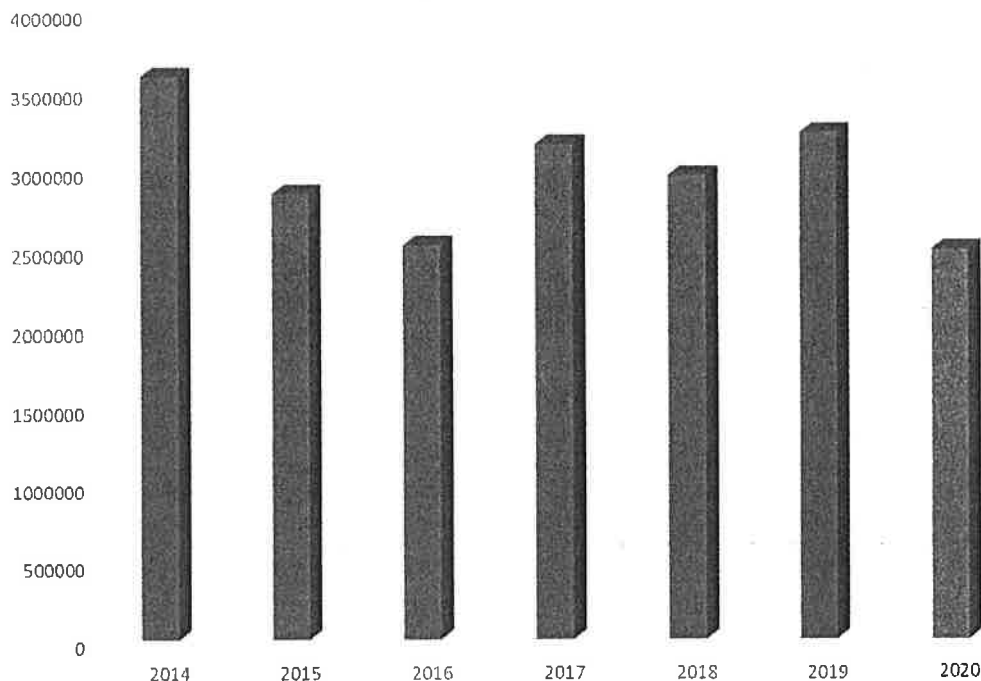
Tabela 5: Realiziranje plana deminiranja

PERSONALNI RESURSI			MATERIJALNI RESURSI		
Manuelna deminerska odjeljenja	Mašinska odjeljenja	Timovi sa psima za otkrivanje eksploziva	Mašine za standardno uznemiravanje zemljišta	Mašine za uklanjanje otpada	Psi za otkrivanje eksploziva
34	5	8	1	18	34

Tabela 6: Angažirani resursi u operacijama deminiranja

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Rezultati u m ²	3 576 318	2 839 491	2 512 048	3 147 747	2 951 072	3 220 504	2 481 847

Tabela 7: Uporedni pregled realiziranja deminiranja

Dijagram 4: Uporedni prikaz realiziranja deminiranja

Tijekom 2020. godine, Oružane snage BiH su bile angažirane na više aktivnosti koje se odnose na postupanje sa NUS-om, i to:

- Potpora realiziranju plana uništavanja SiMES, koje provodi firma „Tetra Tech“, metodom otvorene detonacije i spaljivanjem u peći, gdje je angažirano 5 pripadnika stanije NUS /dembat;
- Na verificiranju uništavanja SiMES-a, koju provode posebno oformljeni timovi za verificiranje metoda otvorena detonacija i spljivanje bila su angažovana 4 pripadnika satnije NUS/dembat.
- U prvih 11 mjeseci tekuće godine ukupno je uništeno 309 tona SiMES-a. Uništavanje predmetnih sredstava provodi firma “Tetra Tech” uz potporu gore pomenutih timova satnije NUS/dembat.
- Angažiranje NUS timova u potpori realiziranja kvalifikacijskih bojnih gađanja 4., 5. i 6. pbr kroz vježbe DO i NEL-1 ocjenjivanja. Tijekom aktivnosti KBG uništeni su projektili koji se nisu aktivirali na cilju ili koji su identificirani kao nesigurni za ispaljenje.
- Angažiranje NUS timova na uklanjanju pronađenog NUS-a na vojnim lokacijama.
- Provedba realiziranja uništavanja eksplozivnih sredstava na temelju Naredbe suda BiH i Odluke MO BiH angažiranjem NUS timova.
- Učestvovanje tehničara NUS-a na demilitarizaciji delaborisanih elemenata u “TROM” Doboj i “PRETIS” Vogošća.

4.4. Pomoć u inženjerskim radovima

Tijekom 2020. godine ostvareni su značajni rezultati pomoći civilnim strukturama u inženjerskim radovima i drugim infrastrukturnim aktivnostima. Kao primjer ovih napora, na sljedećoj tabeli su prezentirane aktivnosti u kojima je učestvovala inženjerija OS BiH i ostvareni učinci:

R B	NAZIV PROJEKTA	OSTVARENI UČINCI					
		m	km	ms	p/g	Broj lica	Broj dana

1.	Uređenje korita rijeke Jadrine i sanacija lokalnih makadamskih puteva na prostoru općine Petrovo	20 000	7759	526	10725	16	10
2.	Uređenje korita rijeke Jošavke na prostoru općine Jezero		2750	243	3298	6	20
3.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru općine Dobretići	10950	5810	257,5	7460	7	26
4.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru općine Foča-Ustikolina	1000	6995	156,5	5827	6	29
UKUPNO		31950	23314	1183	27310	35	85

Tabela 8: Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti

4.5. Upravljanje i zaštita zračnog prostora

Realiziranje aktivnosti koordinacije upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine u oblastima zaštite i upravljanja zračnim prostorom, te koordinacija aktivnosti kontrole leta za 2020. godinu, izražena je kroz sljedeće rezultate:

- Sudjelovanje u radu sljedećih tijela:
 - a) Komiteta za upravljanje zračnim saobraćajem – (Air Traffic Management Committee – ATMC);
 - b) Radne Grupe civilno-vojne suradnje i STS-a,
 - c) Izradi dokumenta BH LSSIP 2020,
 - d) Procedura najave i registriranja zračnih zona za potrebe Oružanih snaga BiH.
- Aktivno sudjelovanje u radu EUROCONTROL radnih tijela kroz:
 - Sudjelovanje u radu sa EUROCONTROL-om,
 - Kroz sudjelovanje pripadnika odsjeka u Vojnom odboru za upravljanje zračnim prostorom (Military ATM Board – MAB),
 - Sudjelovanje u Civilno-vojnom stalnom komitetu (Civil Military Committee - CMIC).
- Pored navedenog učestvovalo se u radu Komiteta za civilno vojnu saradnju (JCMACC) FAB CE Council (FCC).

Nastavljen je rad na projektu Razmjene podataka u zračnom prostoru (Air Situation Data Exchange - ASDE) između Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine i Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Glavne komande savezničkih snaga u Evropi (SHAPE) vezano za razmjenu podataka o zračnoj situaciji. U tom smislu krajem rujna 2018. godine usuglašen je tekst konačnog Memoranduma o razumijevanju između strana te je isti dostavljen SHAPE i R. Hrvatskoj na razmatranje. Do prosinca 2020.godine R. Hrvatska se nije izjasnila o tekstu konačnog Memoranduma. Ukoliko Memorandum bude odobren od partnera i institucija BiH očekujemo da u prvom kvartalu 2021. godine krene sa razmijenjivanjem neklasificirane slike o zračnoj situaciji sa NATO.

4.6 Implementiranje dokumenta „Programa reformi Bosne i Hercegovine“

Odlukom Ministra obrane BiH formiran je Tim za implementaciju dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ sa zadatkom da izvrši rasčlambu dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“, izradi Plan implementiranja dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ za nivo MO BiH i OS BiH, te praćenje realiziranja aktivnosti i zadaća predviđenih pomenutim planom.

Okvirnim Planom implementiranja dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ iz mjerodavnosti MO BiH i OS BiH tijekom 2020. godine predviđeno je 16 aktivnosti koje

uključuju obveze drugih institucija Bosne i Hercegovine u kojima MO BiH surađuje, dok je predviđeno 72 aktivnosti kod kojih je nosilac MO BiH i OS BiH.

Tijekom 2020 godine, a shodno izvršenoj rasčlambi i samoprocjeni, od ukupnog broja (72) aktivnosti realizirano je i kontinuirano se provodi 69 aktivnosti, dok 3 zadatka nisu realizirana.

- Dva zadatka koja nisu realizirana odnose se na aktivnost „Implementiranje aktivnosti iz FAZE II Pregleda obrane, Plana implementiranja vezano za rekonstruiranje OS BiH“.
- Jedan zadatak se odnosi na aktivnost „Promovisanje školovanja kadeta na stranim vojnim akademijama“

Okvirnim Planom implementiranja dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ predviđeno je da se u 2021. godini realiziraju 69 aktivnosti u kojima je nositelj MO BiH i 16 aktivnosti koje uključuju obveze drugih institucija Bosne i Hercegovine u kojima MO BiH surađuje.

5. Međunarodna suradnja

Ministarstvo obrane BiH je kontinuirano provodilo aktivnosti na pridobijanju potpore od zemlja članica NATO, te NATO HQ Brisel i Sarajevo za nastavak reformskog procesa i realiziranje aktivnosti u kontekstu ispunjavanja obveza MO i OSBiH prema dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.

Težišne aktivnosti u oblasti međunarodne suradnje, tijekom 2020. godine, elaborirane su u narednim tematskim sadržajima.

5.1. Aktivnosti suradnje sa NATO-om

Aktivnosti suradnje sa NATO-om, tijekom 2020. godine, odvijale su se kroz utvrđene procese, programe, planove i druge oblike suradnje.

5.1.1. Praćenje implementiranja obveza u okviru procesa planiranja i revizije

Sukladno dinamičkim planom redovnih godišnjih obveza Bosne i Hercegovine u Procesu planiranja i revizije (PARP) u periodu od 27. do 30.04.2020. godine planirani su sastanci predstavnika NATO i BiH. Tema sastanka je trebalo biti obostrano ocjenjivanje implementiranja Partnerskih ciljeva (PC). Zbog pandemije izazvane virusom COVID 19, planirani sastanak nije održan. Kao dio priprema za PARP sastanak i posatnjak novog ciklusa, o napretku PC su prikupljeni i objedinjeni u jedinstveni dokument koji je preko Vojnog dijela misije BiH pri NATO 11.05.2020. godine dostavljen u NATO OPS/DICB.

Dokument o stupnju realiziranja PC je služio kao temelj za radni sastanak koji je dana 17.11.2020. godine realiziran putem video linka sa predstavnicima Glavnog stožera NATO iz Brisela. Na sastanku su pored predstavnika Ministarstva obrane Zajedničkog stožera OS BiH prisustvovali i predstavnici NATO stožera Sarajevo. Pored generalnog zaključka da je učinjen značajan i vidljiv napredak u implementiranju PC u uslovima pandemije, te obvezu MO i OS BiH da nastave sa implementiranjem istih, na sastanku je najavljen i novi koncept suradnje NATO sa partnerima pod nazivom „Jedan partner, jedan plan“. Dokument PARP, Prosudba BiH 2019 je usvojen u julu 2019. godine od strane NATO, i isti sadrži 34 PC (16 opštih, 15 konene snage i 3 zračne snage) od čega je 19 PC u mjerodavnosti OS BiH.

U PARP-u, odnosno Konceptu operativne sposobnosti (OCC E&F), trenutno su OS BiH deklarirane tri pješačke satnije, logističku satniju, vod za uništavanje neeksplozivnih ubojitih sredstava (EOD vod), vod vojne policije, vod veze, vod inženjerije, artiljerijsku bateriju, te specijalizovane timove CIMIC i HUMINT. Namjera je da od 2023. godine, doprinos borbenom postrojbom bude umjesto pješačke satnije ekvivalentan postrojbi veličine lake pješačke bataljonske borbene grupe. (INF-L-BNG).

U ovoj oblasti, nakon uspješno provedenog ocjenjivanja deklarirane postrojbe OS BiH (INF-L-BNG) na nivou NEL-1 (Self Evaluation Level-1) u rujnu, nastavljeno je sa tehničkim i organizacijskim pripremama za organiziranje i realiziranje ocjenjivanja ove postrojbe koja su

planirana tijekom 2021. godine. Ovaj koncept, koji se pokazao kao izvanredan mehanizam za prosudbu obučenosti i opremljenosti deklariranih postrojbi OS BiH za mirovne operacije, bit će nastavljen i u narednim godinama, s tendencijom da se primjenjuje na kompletne OS BiH.

Namjera je da od 2023.g. doprinos borbenom postrojbom bude jedinica veličine lake pješačke borbene grupe.

5.1.2. Program suradnje sa NATO-om

Finalna lista aktivnosti suradnje s NATO u 2020. godini sastojala se od 126 aktivnosti i 201 događaja. Implementiranje Finalne liste aktivnosti odvijala se planiranim tempom do izbijanja situacije izazvane pandemijom COVID 19, kada je tijekom mjeseca ožujka obustavljeno sudjelovanje na planiranim događajima. Nakon višemjesečne potpune obustave, dana 15.06.2020. godine dostavljena je obavijest od strane NATO škole Oberammergau da će se kursevi, za koje bude dostavljeno odobrenje, u istoj školi od 31.08.2020. godine, pa do kraja godine realizirati „na daljinu“.

Finalna lista aktivnosti za 2021. godinu uspješno je kompletirana, kao i svake godine, a shodno rokovima od strane NATO. Obzirom na trenutnu situaciju, bilo je potrebno uložiti mnogo više napora, ali bez obzira na to, sve procedure su ispoštovane pravovremeno. Također, virtualni sastanak „Ekspertni stožerni razgovori“ održan je vrlo uspješno dana 02.12.2020. godine. Cilj sastanka je godišnja, stručna i konzultativna razmjena informacija i mišljenja između predstavnika JFC Napulj i predstavnika MO i ZS OS BiH o trenutnom statusu suradnje s NATO, te provedbe Liste aktivnosti suradnje u 2020/2021. godini. Tijekom 2020. godine, pripadnici OS BiH su sudjelovali na dvije međunarodne vojne vježbe:

RB	NAZIV VJEŽBE	SADRŽAJ/CILJ VJEŽBE	NAPOMENA
1.	COMBINED RESOLVE XIII	Multinacionalna vježba kopnenih snaga u organizaciji „Headquarters Department of the Army (HQDA)“ američkih snaga u Europi, (jedna od brigada OS SAD u sklopu U.S Regionally Assigned Force RAF) sa ciljem izgradnje spremnosti, interoperabilnosti i unaprijeđenje regionalne stabilnosti između savezničkih i partnerskih zemalja.	
2.	BILATERAL EXERCISE WITH US	Vježba čiji je cilj podizanje sposobnosti deklariranih jedinica OS BiH iz domena traženja, pružanja i navođenja bliske zračne potpore.	

Tabela 9: Pregled sudjelovanja na međunarodnim vojnim vježbama

Zbog pandemije COVID 19 otkazane su vježbe:

- EFES 20,
- PLATINIUM WOLF 20,
- ADRIATIC STRIKE 20,
- B9 EXERCISE,
- REGEX 20 – ZAMRZNUTA.

OS BiH otkazale su sljedeće vježbe:

- SABER JUNCTION 20 i,
- NOBLE PARTNER 20.

5.1.3. Uključivanje u nove NATO programe

NATO Proces ubrzane zračne mobilnosti/Rapid Air Mobility Process-RAM

- Po odobrenju Predsjedništva BiH (Zaključak s 15. sjednice Predsjedništva BiH, 15.10.2020. godine), MO BiH uputilo je pismo namjere prema NATO vrhovnom savezničkom zapovjedništvu SHAPE, kojim BiH želi uzeti sudjelovanje u NATO Procesu ubrzane zračne mobilnosti-RAM tijekom pandemije Covid-19. Radi se o procesu koji omogućava da se u roku od 72 sata provedu procedure odobrenja preleta zračnih transportnih sredstava preko europskog zračnog prostora, koji prevozi medicinski materijal i opremu namijenjenu suzbijanju pandemije COVID-19.
- Na poziv NATO odjela za izgradnju kapaciteta institucija obrane, MO BiH prihvatilo je da uzme sudjelovanje u novom projektu u okviru inicijative Izgradnje integriteta- „Building integrity-BI“ za izradu brošure o najboljim praksama u oblasti uništavanja viškova naoružanja i streljiva.

Projekti Tijekom

- NATO Program unaprijeđenja edukacije u obrambenom sektoru DEEP (Defence Education Enhancement Program) za BiH je odobren krajem 2018. godine. NATO DEEP omogućava partnerskim zemljama pomoć NATO akademskih timova u reviziji karijerne i drugih vrsta obuke oružanih snaga, unaprijeđenju sposobnosti instruktorskog kadra, te planova i programa karijernih kurseva dočasničkog i časničkog kadra, kurseva stranih jezika, koji su kompatibilni sa vojnim školstvom u zemljama članicama NATO-a.

Prema Akcionom planu za DEEP, 2020 godine, od planiranih 18 aktivnosti, realizirano je 14 (od kojih 10 online), dok su ostale 4 aktivnosti pomjerene na 2021. godinu (jer su planirane u inozemstvu i odgođene zbog restrikcija putovanja usljed COVID-19).

5.2. Sudjelovanje u mirovnim misijama

5.2.1. Sudjelovanje u UN misijama

a) Sudjelovanje vojnih posmatrača OS BiH

Sukladno Odluci Predsjedništva BiH od 16.10.2020. godine o produženju mandata kontingentu Oružanih snaga BiH u organizacijsko - stabilizacijskoj misiji UN-a u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), Oružane snage BiH sudjeluju sa vojnim promatračima u navedenoj misiji. Misija vojnih promatrača OS BiH je nadgledanje i verifikiranje povlačenja i demobilizacija snaga. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. Trenutno se u misiji nalazi osamnaesta rotacija sa 3 (tri) vojna promatrača iz sastava OS BiH, od kojih su dva upućena 18.01.2020. godine i jedan 01.02.2020. godine. Ukupno je do sada 84 (osamdeset četiri) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

b) Sudjelovanje stožernih časnika OS BiH

Sukladno Odluci Predsjedništva BiH od 15.10.2020. godine o produženju mandata kontingentu iz sastava Oružanih snaga BiH u Multidimenzionalnoj integrisanoj stabilizacijskoj misiji UN u Republici Mali (MINUSMA), Oružane snage BiH učestvuju sa stožernim časnicima u navedenoj misiji. Misija časnika OS BiH je obavljanje stožernih dužnosti u sastavu mjerodavnih zapovjedništava i stožera UN-a. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. Trenutno se u misiji nalazi šesta rotacija sa 2 (dva) stožerna časnika iz sastava OS BiH a koji su upućeni 28.12.2019. godine. Od dva upućena stožerna časnika jedna je žena. Ukupno je do sada 12 (dvanaest) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

5.2.2. Sudjelovanje u NATO vođenim operacijama potpore miru i drugim međunarodnim operacijama

U NATO vođenoj operaciji potpore miru „Odlučna potpora“ u IR Afganistan angažirano je 66 (šesdeset šest) pripadnika OS BiH: pješačka postrojba sastava 45 (četrdeset pet) pripadnika,

grupa od 6 (šest) stožernih časnika, grupa od 2 (dva) podčasnika, EOD tim sa 5 (pet) pripadnika i grupa od 8 (osam) vojnih policajaca.

a) Sudjelovanje stožernih časnika OS BiH

Odlukom Predsjedništva BiH od 16.10.2020. godine produžen je mandat grupi časnika OS BiH u operaciji potpore miru „Odlučna potpora” u IR Afganistan. Časnici su raspoređeni u sastavu Zapovjedništva za obuku, savjetovanje i pomoć „Sjever” u bazi Marmal, Mazar e-Sharif. Misija grupe časnika OS BiH je vršenje operativnih, administrativnih i drugih stožernih zadaća i poslova koje zahtijevaju formacijska mjesta stožera Zapovjedništva za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever (TAAC N). Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci. Trenutno se u misiji nalazi trinaesta rotacija sa 6 (šest) stožernih časnika iz sastava OS BiH koji su upućeni 31.08.2020. godine. Ukupno je do sada 100 (stotinu) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

b) Sudjelovanje stožernih dočasnika OS BiH

Odlukom Predsjedništva BiH od 18.05.2020. godine produžen je mandat grupi stožernih dočasnika OS BiH u operaciji potpore miru „Odlučna potpora” u IR Afganistan u Zapovjedništvu za obuku, savjetovanje i pomoć - Sjever (TAAC-N) u bazi Marmal, Mazar e-Sharif. Misija grupe dočasnika OS BiH je vršenje operativnih, administrativnih i drugih stožernih zadaća i poslova koje zahtijevaju formacijska mjesta stožera Zapovjedništva za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever. Mandat jedne rotacije stožernih dočasnika OS BiH traje šest mjeseci. Trenutno se u misiji nalazi jedanaesta rotacija sa 2 (dva) stožerna dočasnika iz sastava OS BiH koji su upućeni 31.08.2020. godine. Ukupno je do sada 22 (dvadeset dva) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

Navedena rotacija je trebala da bude upućena u ožujku 2020. godine, ali zbog nedonošenja Odluke o produženju mandata grupi dočasnika OS BiH u operaciji potpore miru „Odlučna potpora” u IR Afganistan od strane Predsjedništva BiH ista nije upućena u planiranom periodu.

c) Sudjelovanje pješačke postrojbe OS BiH

Odlukom Predsjedništva BiH od 16.10.2020. godine produžen je mandat pješačke postrojbe OS BiH (45 pripadnika), u operaciji potpore miru „Odlučna potpora” u Islamskoj Republici Afganistan u zapovjedništvu USFOR RSM u Bagramu, sa zadaćom unutrašnjeg osiguranja baze „Bagram”, bez mogućnosti izlaska i izvođenja operacija van baze. Mandat jedne rotacije pješačke postrojbe OS BiH traje šest mjeseci.

Trenutno se u misiji nalazi trinaesta rotacija pješačke postrojbe koja je upućena 11.12.2020. godine. Ukupno je do sada 585 (petsto osamdeset pet) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

d) Sudjelovanje pripadnika vojne policije OS BiH

Odlukom Predsjedništva BiH od 16.10.2020. godine produžen je mandat pripadnicima vojne policije OS BiH u misiji „Odlučna potpora” u IR Afganistan, na vojnopolicijskim poslovima na vojnom dijelu zračne luke Hamid Karzai u Kabulu. Nakon nulte rotacije od 2 (dva) pripadnika vojne policije i prve rotacije od 5 (pet) vojnih policajaca, u misiju se upućuju rotacije sa 8 (osam) pripadnika vojne policije OS BiH. Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci.

Trenutno se u misiji nalazi sedma rotacija sa 8 (osam) pripadnika vojne policije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine koja je upućena 11.12.2020. godine. Ukupno je do sada 55 (pedeset pet) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

e) Sudjelovanje pripadnika EOD tima OS BiH

Odlukom Predsjedništva BiH od 10.06.2020. godine produžen je mandat pripadnicima EOD tima OS BiH (tim za uništavanje eksplozivnih sredstava) u misiji „Odlučna potpora” u IR Afganistan, na izvršenju EOD zadaća i potpore u zoni odgovornosti Zapovjedništva za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever (TAAC N) u bazi Marmal, Mazar e-Sharif. Prva rotacija EOD tima je upućena u misiju 29.08.2019. godine. Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci.

Trenutno se u misiji nalazi treća rotacija sa 5 (pet) pripadnika EOD tima Oružanih snaga Bosne i Hercegovine koja je upućena 31.08.2020. godine. Ukupno je do sada 15 (petnaest) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

5.2.3. *Misija obuke Europske Unije u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA).*

Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine od 18.05.2020. godine produžen je mandat pripadnicima stožernog osoblja OS BiH u misiji EUTM RCA na obavljanju stožernih dužnosti u Multinacionalnom zapovjedništvu misije u gradu Bangui u Centralnoafričkoj Republici. Mandat jedne rotacije pripadnika OS BiH traje šest mjeseci. Prve tri rotacije stožernog osoblja OS BiH su bile sastava 2 (dva) pripadnika. Od četvrte rotacije u misiju se upućuju 3 (tri) pripadnika OS BiH.

Trenutno se u misiji nalazi sedma rotacija stožernog osoblja OS BiH sastava 1 (jedan) časnik i 2 (dva) dočasnika koji su upućeni u misiju 18. juna 2020. godine.

U toku su pripreme za upućivanje osme rotacije stožernog osoblja sa tri pripadnika OS BiH. Ukupno je do sada 18 (osamnaest) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji. Do sada je ukupno 891 pripadnik OS BiH učestvovao u misijama UN-a, NATO i EU.

Na sljedećoj tabeli je prikazano sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama:

VRSTA MISIJE		SUDJELOVANJE
Misija UN-a u DR Kongo (MONUSCO)		3
Multidimenzionalna integrirana stabilizacijska misija UN-a u Republici Mali (MINUSMA)		2
Operacija «Odlučna potpora» Afganistan	Pješačka postrojba	90
	Stožerni časnici	12
	Stožerni dočasnici	4
	EOD Tim	10
	Vojna policija	16
Misija obuke EU u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA)	Stožerne vojne osobe	6
UKUPNO		143

Tabela 10: Sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama

5.3. *Bilateralna suradnja*

Bilateralna obrambena suradnja Bosne i Hercegovine se tijekom proteklih godina ostvaruje sa oko 30 zemalja partnera. Godišnji planovi bilateralne-obrambene suradnje su operativni-godišnji programi rada između Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH s jedne strane, i Ministarstva obrane i Oružanih snaga države sa kojom se ostvaruje suradnja u oblasti obrane, s druge strane. Godišnjim planovima su uglavnom obuhvaćene aktivnosti: školovanja, obuke, sudjelovanja na seminarima, razmjena iskustava, bilateralne posjete, financijska potpora značajnim projektima i inicijativama, donacije.

Za 2020. godinu potpisano je 9 planova bilateralne obrambene suradnje, i to sa Bugarskom, Austrijom, Grčkom, Hrvatskom, Italijom, Turskom, SAD-om, Crnom Gorom i Mađarskom. Planovi bilateralne suradnje tijekom 2020. godine nisu formalno potpisani sa drugim zemljama sa kojima su ranijih godina potpisivani (R. Srbija), iako je proveden određen broj aktivnosti iz Nacrta Planova, a većina aktivnosti je otkazana ili odgođena za slijedeću godinu, zbog epidemiološke situacije uzrokovane virusom COVID-19.

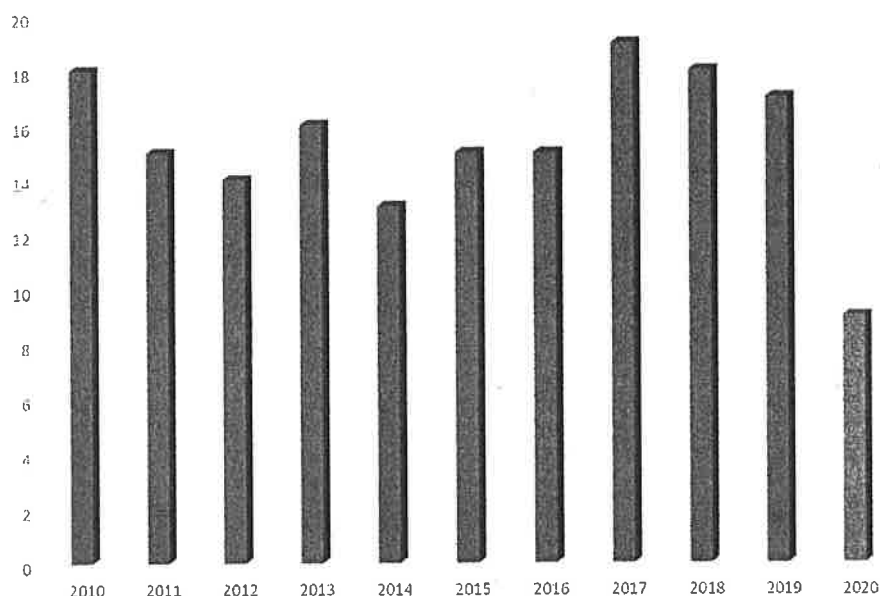
Takođe, Ministarstvo obrane BiH ima zapaženu bilateralnu saradnju i sa zemljama sa kojima ne potpisuje Planove bilateralne vojne suradnje na godišnjem nivou, kao što su Kanada,

NR Kina, Švicarska, Saudijska Arabija, Pakistan, Slovačka, Češka, Španija, Ujedinjeni Arapski Emirati.

Broj usuglašenih, potpisanih i realiziranih godišnjih planova bilateralne odbrambene suradnje za period 2010.-2020. godina, prikazan je na sljedećoj tabeli:

UPOREDNI PREGLED REALIZIRANIH PLANOVA BILATERALNE ODRAMBENE SURADNJE										
2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
18	15	14	16	13	15	15	19	18	17	9

Tabela 11: Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne suradnje

Dijagram 5: Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne suradnje

5.4. Regionalna suradnja

Tijekom 2020. godine, pripadnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH sudjelovali su u radu i ostvarili saradnju u okviru regionalnih inicijativa:

a) Inicijativa ministara obrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM)

U 2007. godini Bosna i Hercegovina je stekla status punopravnog člana SEDM-a. Aktivno sudjelovanje MO BiH u ovoj inicijativi izraženo je kroz:

- sudjelovanje predstavnika MO BiH u radu Koordinacionog Komiteta SEDM-a,
- sudjelovanje u radu Političko-upravnog Komiteta Multinacionalnih mirovnih snaga (SEEBRIG) u svojstvu posmatrača,
- sudjelovanje u izradi svih dokumentata ovog foruma,
- sudjelovanje na ministarskom SEDM sastanku,
- sudjelovanje na sastancima zamjenika načelnika stožera oružanih snaga.

Delegacija MO i OS BiH učestvovala je na virtuelnom ministarskom SEDM sastanku u listopadu 2020. godine, kojim je predsjedavala Republika Albanija. Takođe, u ožujku i rujnu 2020.godine održana su dva virtuelna sastanka Koordinacionog Komiteta i Političko-upravnog Komiteta SEDM-a na kojima je učestvovao i predstavnik Ministarstva obrane BiH.

b) *Američko-Jadranska povelja A-5*

Cilj ove inicijative je jačanje sigurnosti i stabilnosti, kao preduvjeta za što brže uključivanje u euro-atlantske integracije. Dokument podstiče i tekuće reforme oružanih snaga u zemljama članicama i njihovu međusobnu vojnu suradnju. Nakon aktivnog sudjelovanja u statusu posmatrača, početkom prosinca 2008. godine, Bosna i Hercegovina je primljena u punopravno članstvo u ovoj regionalnoj inicijativi. Od siječnja 2020. godine jednogodišnje predsjedavanje foruma A-5 preuzela je Bosna i Hercegovina. S tim u vezi svi sastanci iz Programa predsjedavanja su realizirani virtuelnim putem, iz razloga pandemije Virus COVID-19. Ministarstvo obrane BiH, na čelu sa Ministrom obrane, bila je domaćin ministarskog sastanka u okviru A5. Sastanak je realizovan dana 30.11.2020. godine. Pored ovog sastanka, realiziran je niz sastanaka na nivou Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH, kao i sastanci u formatu pomoćnika ministara za resor međunarodne odrambene suradnje u ožujku i listopadu 2020. godine. Sastanak Načelnika Zajedničkih stožera OS u okviru A5 nije realiziran, te je planirano njegovo realiziranje početkom slijedeće godine. Sastankom na nivou Ministarstva inostranih poslova BiH koji je planiran koncem prosinca 2020.godine, zatvara se jednogodišnje predsjedavanje BiH ovom regionalnom inicijativom.

Predsjedavanje Američko-Jadranskom poveljom za 2021. godinu preuzet će Republika Hrvatska.

c) *Konferencija načelnika stožera balkanskih zemalja B-9*

Forum načelnika generalstožera balkanskih zemalja uspostavljen je na inicijativu Grčke i Turske 2006. godine. Prva konferencija je održana u travnju 2007. godine u Grčkoj. Zemlje članice Foruma su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Makedonija, Rumunija, Srbija i Turska. Cilj Foruma je razmatranje i jačanje modela vojne suradnje balkanskih država kao i modela odgovora na sve sigurnosne izazove, rizike i prijetnje u regionu.

Konferencija načelnika generalstožera balkanskih zemalja realizuje se jednom Tijekom godine, a u cilju njene realizacije, kao i realiziranja aktivnosti održavaju se sastanci:

- Koordinacione grupe,
- Podgrupe za edukaciju, obuku i vježbe (ETESWG),
- Podgrupe za asimetrične pretnje (ATSWG) i
- Tima za konfiguraciju projekta SEEETN (South East Europe Exercise Training Network) koji se nalazi u sastavu podgrupe za ETESWG.

Tijekom 2020.godine, realizirano je 4 (četiri) sastanka, od toga dva koordinacijska sastanka i dva sastanka radnih grupa. Svi sastanci su realizovani u Crnoj Gori.

d) *Centar za sigurnosnu saradnju (Centre for Security Cooperation – RACVIAC)*

Aktivnosti koje su realizirane u sklopu ovog oblika suradnje, tijekom 2020. godine, prikazane su u tabeli koja slijedi:

RB	AKTIVNOST	BROJ AKTIVNOSTI	UČESNIKA	PLANIRANO	REALIZIRANO	PROCENAT REALIZIRANJ A (%)
1.	Seminari	3	0	1	0	0
2.	Kursevi	7	6	2	2	30

3.	MAG	3 (2/1)	1	2	1	33
4.	Radionice	11	7	5	5	50
5.	Konferencije	4	3	2	2	50
6.	Sastanci	2	1	1	1	50
U K U P N O		30	18	13	11	53

Tabela 12: Pregled realiziranja aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)

Prema programu RACVIAC-a za 2020. godinu planirano je održavanje trideset (30) različitih aktivnosti (kursevi, seminari, sastanci i sl.). Zbog nepovoljnog razvoja situacije sa virusnom pandemijom (COVID 19) otkazano je dvanaest (12) različitih aktivnosti, dok su predstavnici MO i OS BiH, od ukupno održanih osamnaest (18) aktivnosti, sudjelovali na ukupno jedanaest (11) aktivnosti. Treba napomenuti da je devet (9) aktivnosti realizirano u virtualnom formatu (*on line*), dok su dvije aktivnosti početkom godine održane uz fizičko prisustvo predstavnika MO BiH.

5.5. Vojno-diplomatsko predstavljanje

Sukladno odlukama Predsjedništva BiH trenutno su aktivna 21 VDP i VP u inozemstvu.

Međunarodne organizacije (multilateralna suradnja):

Misija BiH pri NATO u Briselu, K. Belgija; Stalna misija BiH pri OSCE i UN – Beč, R. Austrija i Stalna misija BiH pri UN - New York, SAD.

Zapovjedništva i stožeri (vojna suradnja):

NATO SHAPE, Mons, K. Belgija; NATO zapovjedništvo JFC-Napulj, R. Italija; NATO Stožer u Briselu, K. Belgija; NATO škola - Oberammergau, SR Njemačka; Zapovjedništvo Nacionalne garde Maryland - SAD; Centar za sigurnosnu saradnju (RACVIAC) – Zagreb; Stalna organizacija Balkanskih vojno-medicinskih snaga BMTF – Skoplje, R. Sjeverna Makedonija. U siječnju 2020. godine upućivanje na dužnost vojnog predstavnika BiH u Odjelu za koncept operativnih sposobnosti Vrhovnog zapovjedništva Savezničkih snaga za Europu (OCC E&F Odjel NATO SHAPE), Mons, Kraljevina Belgija.

Realizirane su redovne personalne zamjene VDP i VP BiH u mjesecu rujnu 2020. godine na sljedećim funkcijama:

- Zamjenik šefa vojnog dijela misije BiH pri NATO, Brisel ujedno Vojni ataše pri ambasadi BiH u K. Belgiji,
- Vojni predstavnik pri NATO SHAPE u vojnom dijelu misije BiH pri NATO, Brisel,
- Stožerni časnik BiH u vojnom dijelu misije BiH pri NATO, Brisel.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 87. vanrednoj sjednici, održanoj 27. listopada 2020. godine, donijelo Odluku o produženju mandata vojnodiplomatskim i vojnim predstavnicima BiH u inozemstvu do 31.07.2021. godine:

- Vojnom savjetniku u Stalnoj misiji BiH pri UN u New Yorku,
- Vojnom predstavniku BiH pri stožeru NATO-a u Briselu, Kraljevina Belgija;
- Vojnom predstavniku BiH u RACVIAC – Centru za sigurnosnu saradnju u Zagrebu, Republika Hrvatska;
- Vojnom savjetniku u Stalnoj misiji BiH pri OSCE i UN, ujedno vojni ataše pri Ambasadi BiH u Beču, Republika Austrija;
- Šefu vojnog dijela misije BiH pri NATO, ujedno vojni predstavnik Bosne i Hercegovine pri EU u Briselu, Kraljevina Belgija;
- Tehničkom tajniku, ujedno računopolagaču u vojnom dijelu misije BiH pri NATO u Briselu, Kraljevina Belgija,
- Vojnom predstavniku BiH pri Balkanskim medicinskim snagama u Skoplju, Republika Sjeverna Makedonija;

- Vojnom atašeu pri Ambasadi BiH u Londonu, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske;
- Vojnom atašau pri Ambasadi Bosne i Hercegovine u Washingtonu, SAD;
- Časniku za vezu BiH sa Saveznom Državom Maryland, ujedno pomoćniku vojnog atašea BiH u SAD;
- Vojnom atašeu pri Ambasadi BiH u Berlinu, Savezna Republika Njemačka.

5.6. *Implementiranje međunarodnih obveza*

Sukladno Zakonu o obrani, tijekom 2020. godine, planirane su, pripremane i provedene međunarodne aktivnosti razmjene informacija i provedba inspekcijskog i verifikacijskog režima. Ove aktivnosti su bile utemeljene na relevantnim međunarodnim dokumentima:

- Sporazumu o subregionalnoj kontroli naoružanja;
- Bečkim dokumentom 2011;
- Relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a; i
- Odlukama Foruma za sigurnosnu saradnju - OSCE-a.

U pregledu koji slijedi, prezentirana je provedba inspekcijskog i verifikacijskog režima, kao i izrade i razmjene informacija prema sporazumima, i to:

a) *„Bečki dokument 2011“*

Bosna i Hercegovina je prihvatila 2 inspekcije utvrđenog područja i to:

- od strane Republike Sjeverne Makedonije u periodu od 11. do 14.02.2020. godine i
- od strane Republike Hrvatske, Republike Albanije i Crne Gore, u periodu od 18.02. do 21.02. 2020. godine.

Evaluacijska posjeta od strane Republike Mađarske najavljena za period od 11.03. do 13.03.2020. godine je otkazana neposredno prije početka realiziranja usljed izbijanja pandemije virusa korona.

Inspekcijski raspored za 2020. godinu je predvidio da Bosna i Hercegovina prihvati još jednu evaluacijsku posjetu ali zbog pandemije korona virusa ta aktivnost nije realizirana. Također, prema inspekcijskom rasporedu za 2020. godinu, Bosna i Hercegovina je trebala da realizira dvije inspekcije utvrđenog područja i dvije posjete vojnoj bazi u državama članicama ali zbog pandemije virusa korona te aktivnosti nisu realizovane.

U prosincu 2020. godine realizirana je Godišnja razmjena informacija o oružanim snagama po „Bečkom dokumentu 2011“ elektronskim putem.

b) *„Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja“*

Sukladno inspekcijskom režimu za 2020. godinu, Bosna i Hercegovina je trebala da izvrši 4 (četiri) inspekcije aktivnih kvota i to:

- 2 u Republici Srbiji, u vremenu od 31.03. do 02.04.2020. godine i od 13. do 15.10.2020.godine;
- 1 u Republici Hrvatskoj u vremenu od 19. do 21.05.2020. godine i
- 1 u Crnoj Gori u vremenu od 15. do 17.09.2020. godine.

Nijedna od predhodno navedenih aktivnosti nije realizirana zbog pandemije korona virusa.

BiH je trebala da primi 4 (četiri) inspekcije pasivne kvote i to :

- 2 od strane Republike Srbije u periodu od 21. do 23.04.2020. godine i od 30.06. do 02.07.2020. godine;
- 1 od strane Republike Hrvatske u periodu od 05. do 07.05.2020. godine i
- 1 od strane Crne Gore u periodu od 02. do 04.06.2020. godine.

Nijedna od predhodno navedenih aktivnosti nije realizirana zbog pandemije korona virusa.

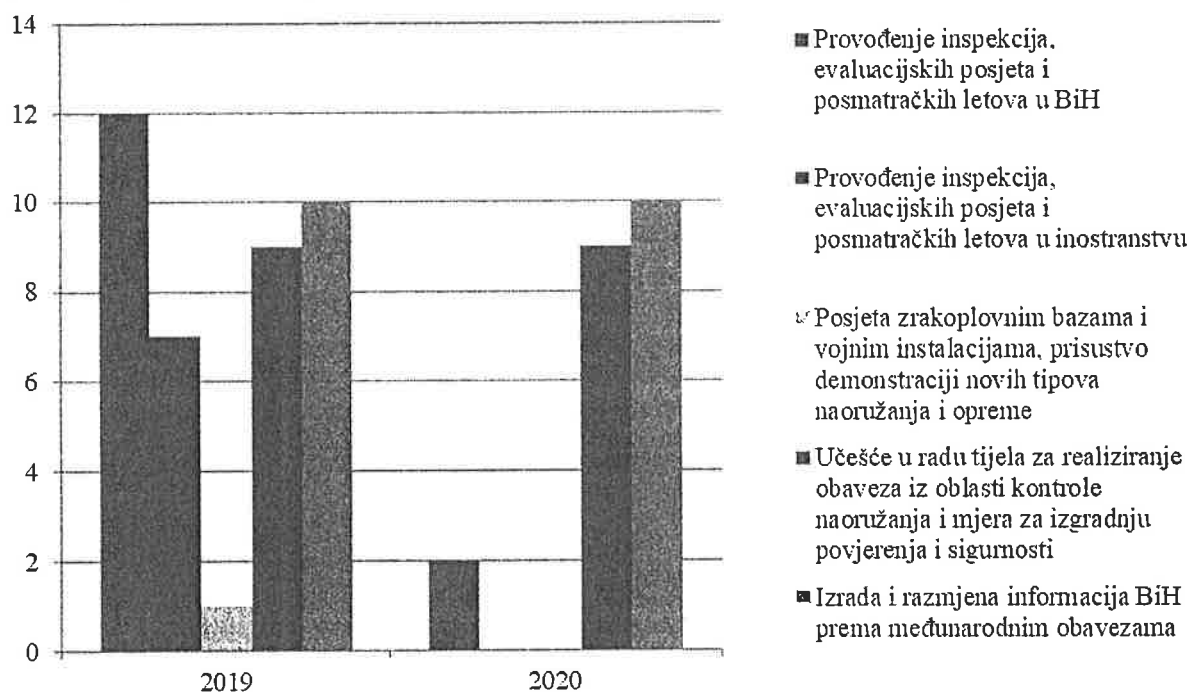
Pripadnici OS BiH učestvovali su na 2 sastanka Stalne radne skupine Podregionalne konzultativne komisije; 2 sastanka Podregionalne konzultativne komisije Sporazuma o podregionalnoj kontroli naoružanja; sastanku Godišnje razmjene informacija i na Preglednoj konferenciji po Sporazumu o podregionalnoj kontroli naoružanja. Većina ovih događaja je održana videokonferencijskim putem. Slijedeći praksu ostalih zemalja članica i smjernice mjerodavnih organa za suzbijanje pandemije, Bosna i Hercegovina je odgovarajućim formatima obavještavala države članice da se suzdrže od inspekcijeskih i verifikacijskih aktivnosti na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i o tome da BiH neće vršiti inspekcijske i verifikacijske aktivnosti na teritoriji drugih država članica.

c) „Ugovor otvoreno nebo“

Prema ugovoru „Otvoreno nebo“, usaglašenoj i odobrenoj distribuciji aktivnih i pasivnih kvota za 2020. godinu, Bosna i Hercegovina, kao domaćin je trebala da provede 4 posmatračka leta iznad BiH i to od strane:

- Kanade i Švedske u prvom polugodištu 2020. godine;
- Ruske Federacije u prvom polugodištu 2020. godine;
- Mađarske, Njemačke, Francuske i Hrvatske u drugom polugodištu 2020. godine i
- Turske u drugom polugodištu 2020. godine.

Bosna i Hercegovina je trebala da izvrši 1 posmatrački let sa Turskom iznad Gruzije u drugom polugodištu 2020. godine. Nijedna od gore navedenih aktivnosti nije realizirana zbog pandemije korona virusa. Uporedni pokazatelji realiziranja aktivnosti u 2020. u odnosu na 2019. godinu mogu se vidjeti iz sljedećeg dijagrama:

Dijagram 6: Pregled obveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija

Sukladno sa OSCE-vim Vojnopolitičkim dokumentima i odlukama, u 2020. godini izrađene su i razmijenjene sljedeće informacije:

RB	MJESEC	INFORMACIJA	NOSILAC IZRADE
1.	Januar	Informacija o posredovanju u trgovini naoružanja	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje mjerodavnosti

2.	Mart	Informacija o obrambenom planiranju i vojnom proračunu (VD 11, Paragraf 15)	Informacija izrađena i razmjenjena nakon usvajanja proračuna za 2019 godinu. Informacija za 2020. godinu je urađena, ali nije još odobrena za razmjenu.
3.	April	Informacija “Pravila ponašanja” o političko vojnim aspektima sigurnosti	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje mjerodavnosti
4.	April	Globalna razmjena vojnih informacija	MO BiH
5.	Maj	Upitnik o protivpješničkim minama	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje mjerodavnosti
6.	Juni	Informacija o transferima konvencionalnog naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje mjerodavnosti
7.	Juni	Upitnik o konvencionalnim transferima naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje mjerodavnosti
8.	Juni	Informacija o izvozu malog oružja u, i uvozu iz drugih država učesnica, tijekom prethodne godine	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje mjerodavnosti
9.	Juni	Informacija o malom i lakom naoružanju	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje mjerodavnosti
10.	Septembar	Upitnik o procesu ratifikacije konvencije o kemijskom oružju	MCP BiH, dok MO BiH radi prilog iz svoje mjerodavnosti
11.	Novembar	Godišnji kalendar (VD 11, Paragrafi od 61 do 66)	MO BiH
12.	Novembar	Ograničavajuće odredbe (VD 11, Paragrafi od 67 do 71)	MO BiH
13.	Novembar	Informacija o planovima i kontaktima (VD 11 Paragrafi 36 i 37)	MO BiH
14.	Decembar	Godišnja razmjena vojnih informacija (VD 11, Paragrafi od 9 do 14)	MO BiH

Tabela 13: Pregled razmijenjenih informacija

6. Obavještajno sigurnosni poslovi

Aktivnosti u ovoj funkcionalnoj oblasti bile su usmjerene na sljedeća tematska pitanja:

6.1. Vojnoobavještajna potpora

Tijekom 2020. godine, distribuirano je ukupno 264 analitička produkta raznih tipova, što je prikazano u tabeli koja slijedi:

RB	INSTITUCIJA-KORISNIK ANALITIČKIH PRODUKATA	BROJ ANALITIČKIH PRODUKATA
1.	Predsjedništvo BiH	12
2.	Parlamentarna skupština BiH	2
3.	Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA) BiH	146
4.	Zajednički stožer OS BiH	87
5.	Menadžment MO BiH	17

Tabela 14: Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata

6.2. Aktivnosti iz oblasti funkcioniranja VOR-a

Suradnja i koordinacija s komplementarnim institucijama u BiH, najznačajnija je svakako suradnja sa OSA BiH i OS BiH, a koja je bila kontinuirano i planski organizirana i realizirana tijekom godine u skladu s zakonskom matricom za ovaj vid vojno-obavještajne suradnje. U sklopu navedene suradnje nije organiziran sastanak sa OSA BiH u cilju dogovora oko nastavka Projekta za uspostavu baze vojno-obavještajnih podataka što je privremeno prolongirano zbog COVID-19. Težište obavještajne suradnje sa OSA BiH bazirano je na dostavi godišnjih obavještajnih zahtjeva, te prikupljanju i razmjeni vojno-obavještajnih podataka po istima. Vezano za kontra-obavještajnu suradnju sa OSA BiH nastavljena je planska aktivnost u smislu redovne i vanredne kontraobavještajne zaštite lokacija od značaja za MO BiH i OS BiH, kao i kontra-obavještajnu zaštitu manifestacija i događaja organiziranih od strane MO BiH i partnera. MO BiH je kontinuirano dostavljao OSA BiH obavještajne podatke dobivene od vojnih predstavnika BiH u inozemstvu, te podatke dobivene kroz izvješće međunarodnih nositelja misija u inozemstvu s težištem na misije u kojima sudjeluju OS BiH, te iz drugih izvora.

U izvještajnom periodu izdato je 1719 odluka i dozvola za pristup tajnim podacima različitog stupnja tajnosti. U suradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH izdato je 197 NATO dozvola različitog stupnja tajnosti. Podatci su predstavljeni u narednoj tabeli:

RB	ELEMENT	2020.
1.	Odluke i dozvole za pristup tajnim podacima	1719
2.	NATO dozvole	197
3.	Zahtjevi MUP-u	759
4.	Zahtjevi sudovima	759
5.	Zahtjevi SIPA-i	648
6.	Zahtjevi DKPT-u	648
7.	Korespondencija sa OSA BiH	860

Tabela 15: Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja

6.3. Vanredni događaji

Tijekom 2020. godine povećan je broj vanrednih događaja u odnosu na 2019. godinu. Evidentirano je 668 vanrednih događaja, što je za 582 više u odnosu na 2019. godinu. Pojava pandemije izazvane korona virusom COVID-19 je uzrok povećanja vanrednih događaja. Tabela koja slijedi sadrži podatke o vanrednim događajima:

KLASIFIKACIJA VANREDNIH DOGAĐAJA U ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE	2019	2020	+/-	NAPOMENA
Smrtni slučajevi pripadnika OS BiH	8	12	+4	
Napad na vojnu osobu	2	5	+3	
Teže tjelesne povrede pripadnika OS BiH	20	5	-15	
Samovoljno udaljavanje iz postrojbe OS BiH	2	1	-1	
Teži oblici narušavanja vojne discipline u OS BiH	0	5	+5	
Hapšenje pripadnika OS BiH	8	16	+8	
Krađa naoružanja, opreme i druge vojne imovine	4	1	-3	
Trovanje hranom, bolesti, epidemije, zaraze i sl.	9	798	+789	Uračunat i

pripadnika OS BiH				broj oboljelih od COVID-19
Prirodne i druge katastrofe i nesreće prema imovini OS BiH - havarije na vojnim objektima i druge havarije	4	4	0	
Eksplozije	0	1	0	
Nanošenje materijalne štete OS BiH od strane pojedinca, grupe ili pravne osobe	4	4	0	
Saobraćajne nezgode pripadnika OS BiH sa vojnim m/v	9	12	+3	
Saobraćajne nezgode pripadnika OS BiH sa osobnim m/v	9	18	+9	
Narušavanje sigurnosti	7	4	-3	
Ostali slučajevi koji imaju teže posljedice za funkcioniranje ukupne organizacije života i rada u zapovjedništvima i postrojbama OS BiH	0	4	+3	
UKUPNO:	86	887	+801	

Tabela 16: Pregled vanrednih događaja

7. Zapovijedanje, nadzor, komunikacije, kompjuteri i upravljanje informacijama

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su bile usmjerene na upravljanje informacijama i kompjuterskom tehnologijom u obrambenom sustavu BiH. U pogledu aktivnosti uspostave, unaprjeđenja i održavanja komunikacijske i informacijske infrastrukture tijekom 2020. godine, realizirano je sljedeće:

- Uspostava Sustava za rukovanje sa tajnim podacima u elektronskoj formi. I pored nedostatka proračunskih sredstava za realiziranje ovog sustava, preduzimale su se određene aktivnosti po ovom pitanju, te je pokrenuta procedura kod Ministarstva sigurnosti BiH za instaliranje enkripcijskog softvera „Pem Heart“ na 36 radnih stanica u OS BiH, sa ciljem unaprjeđenja zaštite i ubrzanja razmjene informacija.
- Implementiranje strategije sajber sigurnosti u 2020.godini gdje je donešeno više dokumenata i pravilnika kojom se uređuje pomenuta oblast.
- Uspostava active-active platforme i testnog okruženja za e-poslovanje. I pored nedostatka proračunskih sredstava za realiziranje ove platforme, preduzimale su se određene aktivnosti. Projekat je kandidiran kao višegodišnji projekat. S obzirom da je platforma e_poslovanja utemeljena na Oracle softverskim proizvodima, izvršena je rasčlamba i sagledane su potrebe za neophodnim Oracle softverskim licencama za realiziranje projekta. Pregled ovih softverskih licenci je dostavljen u Ministarstvo komunikacija i saobraćaja BiH radi rasčlambe od strane Radne skupine koja vrši stručnu rasčlambu i prosudbu potreba u svrhu sklapanja krovnog ugovora između Oracle kompanije i Vijeća ministara BiH.
- Unaprjeđenje funkcioniranja Operativnog centra za zapovjedništvo i nadzor (OCK2IO) bilo je ograničeno finansijskim sredstvima u 2020.godini, tako da se pristupilo djelimičnom znavljanju i modernizaciji hardvera. Proces nabave računara je u proceduri, dok nabava računarske mrežne opreme nije bila provedena.
- Znavljanje telekomunikacijske i informatičke opreme, zbog specifične situacije sa pandemijom korona virusa, je proces nabave nove opreme koji je započet tek u listpadu mjesecu 2020.godine i to je aktivnost koja još uvijek traje. Bez realiziranja nabavki jedino su unaprjeđenja sustava bila moguća u Prostornoj mreži MO i OS BiH jer su istima pridonjele aktivnosti državne Agencije IDDEEA i postojanje donirane komunikacijske opreme. Tako su u suradnji sa Agencijom IDDEEA urađene određene

aktivnosti na uvezivanju skladišta u Kozlovcu i Gabeli u prostornu mrežu MO i OS BiH. Također, u suradnji sa Agencijom IDDEEA za potrebe realiziranja vojne vježbe koja je održana u periodu od 16.11. do 20.11.2020. godine u Glamoču, je obezbijeđen privremeni link na prostornu mrežu MO i OS BiH.

- Aktivnosti administriranja sustava e-Poslovanja, administriranja Prostorne mreže MO i OS BiH, administriranja LAN-a MO BiH i periferne računarske opreme, administriranja telefonskog servera i telefonskih instalacija, realiziranja ugovora i suradnje sa javnim telekom operatorima i davaocima Internet pristupa i praćenja troškova usluga javnih telekom operatora, te obrade računa za plaćanje usluga su tijekom protekle godine uspješno realizovane.
- Korištenje resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta (SKČ) MO i OS BiH od strane proračunskih i drugih korisnika vršeno je sukladno procedurama definiranim Pravilnikom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta, Uputstvom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta i Instrukcijom o postupku odobravanja, evidentiranja i nadzora boravka pravnih i fizičkih osoba izvan sustava obrane na lokacijama MO i OS BiH. Tijekom 2020. godine izdato je 35 odobrenja za ulazak na lokacije stacionarno-komunikacijskih čvorišta. Tijekom 2020. godine potpisan je ugovor o izdavanju resursa SKČ MO i OS BiH između MO BiH i Federalne uprave policije Federacije BiH.
- Upravljanje sa elektromagnetnim spektrom odvija se kroz suradnju sa RAK-om oko korištenja EM spektra i zasniva se na Sporazumu o normalizaciji koordinacije resursa radio spektra u BiH, koji je potpisan u travnju 2020. godine između Regulatorne agencije za komunikacije BiH i SFOR-a, a po pitanju upravljanja i koordinacije radio spektra u BiH, čime je proces izdavanja dozvola za sustave koji koriste EM spektar prešao u mjerodavnost MO i OS BiH. Tijekom 2020. godine započeto je sa uspostavom informacionog sustava za upravljanje EM spektrom za potrebe MO i OS BiH. Sustav je na platformi MARSSys i trenutno se vrši testiranje sustava. Tijekom godine izdato je 45 dozvola za korištenje dodijeljenog EM spektra sa 663 pojedinačne radio frekvencije.

8. Upravljanje personalom

Težište aktivnosti u oblasti upravljanja personala, tijekom 2020. godine, bilo je usmjereno na sljedeća pitanja

8.1 Popuna personalom MO i OS BiH

U odnosu na odobreni nivo popune procenat popune Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH iznosi 87.18%. Od ukupno planiranih 10961 popunjeno je 9556 radnih i formacijskih mjesta. Stanje personala i pokazatelji o prijemu i otpustu prezentirani su u tabelama koje slijede:

KATEGORIJA	BOŠNJACI			HRVATI			SRBI			OSTALI			UKUPNO		
	PLANIRANO (KLF, SUSTAV.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SUSTAV.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SUSTAV.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SUSTAV.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SUSTAV.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO
GENERALI	5	3	2	4	3	1	4	2	2	0	0	0	13	8	5
ČASNICI	962	905	57	413	363	50	704	651	53	0	0	0	2079	1919	160
DOČASNICI	1448	1374	74	627	576	51	1014	980	34	1	1	0	3090	2931	159
VOJNICI	2195	1807	388	950	596	354	1603	1451	152	25	17	8	4773	3871	902
CIVILNE OSOBE	297	261	36	112	94	18	270	217	53	0	0	0	679	572	107
DRŽAVNI SLUŽBENICI I	150	114	36	65	55	10	110	85	25	2	1	1	327	255	72

ZAPOSLENICI															
UKUPNO	5057	4464	593	2171	1687	484	3705	3386	319	28	19	9	10961	9556	1405

Tabela 17: Pregled popune sa danom 31.12.2020.godine

VRSTA PRIJEMA	IMENOVANA LICA	DRŽAVNI SLUŽBENICI	ZAPOSLENICI	CIVILNA LICA	PRIPRAVNICI	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7
Mandat	4					4
Javni oglas			3		12	15
Interni premještaj			5	23		28
Prijem na određeno vrijeme			10	1		11
UKUPNO	4	0	18	24	12	58

Tabela 18: Pregled prijema u državnu službu

Tijekom 2020. godine izvršen je prijem 132 kandidata u djelatnu vojnu službu u početnom činu vojnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Javni oglas (XXII klasa)	M	48	30	34	0	112
	Ž	3	6	10	1	20
SVEGA		51	36	44	1	132

Tabela 19: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika

Tijekom 2020. godine izvršen je prijem 47 kandidata u djelatnu vojnu službu u početnom činu dočasnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Interni oglas (V – klasa)	M	19	6	19		44
	Ž	1	1	1		3
UKUPNO	M	19	6	19		44
	Ž	1	1	1		3
	SVEGA	20	7	20	0	47

Tabela 20: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu podčasnika

Tijekom 2020. godine izvršen je prijem 102 kandidata u djelatnu vojnu službu u početnom činu časnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Završene vojne akademije	M	14	2	5		21
	Ž		1	4	1	6
Javni konkurs (VI – klasa)	M	29	11	8		48
	Ž	4	1	1		6
Javni poziv za prijem časnika	M	2	1	1		4

sanitetske, veterinarske građevinske i muzičke službe,	Ž	2				2
Javni konkurs (VII – klasa)	M	4	3	4		11
	Ž	1	2			3
Dekret	M	1	0	0	0	1
	Ž	0	0	0	0	0
UKUPNO	M	50	17	18		85
	Ž	7	4	5	1	17
	SVEGA	57	21	23		102

Tabela 21: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu časnika

Tijekom 2020. godine služba je, po raznim temeljima, prestala za 56 državnih službenika, zaposlenika, civilne osobe i pripravnika, a struktura je vidljiva u sljedećoj tabeli:

RAZLOG PRESTANKA	DOPRINOS																					UKUPNO
	B							H							S							
	KATEGORIJA							KATEGORIJA							KATEGORIJA							
	Civilne like	Državni službenik	Imenovane like	Rukovodeći državni službenik	Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA	Civilne like	Državni službenik	Imenovane like	Rukovodeći državni službenik	Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA	Civilne like	Državni službenik	Imenovane like	Rukovodeći državni službenik	Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA	
Poziv iz zakona	1	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	3
Penzija po zakonu PIO RS	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	14	17
Lični zahtjev	2	0	1	0	1	0	4	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	6
Na osnovu člana 61. Zakona o upravi BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Starosna penzija po zakonu o pio	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Istekao ugovorni rok	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	3	14
Prijelaz radnika)	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Smrt	1	2	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	3	6
UKUPNO	5	3	1	0	4	6	19	4	0	0	0	2	4	10	17	5	1	1	0	3	27	56

Tabela 22: Pregled prestanka državne službe

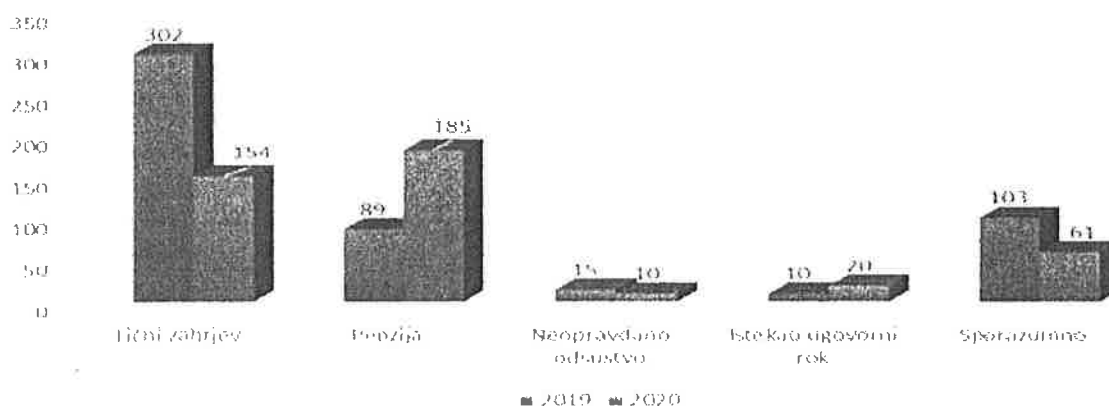
Tijekom 2020. godine vojna služba je, po raznim temeljima, prestala za 410 djelatnih vojnih osoba, a struktura otpuštenog personala vidljiva je u sledećoj tabeli:

Razlog prestanka PVS	PREMA NACIONALNOJ STRUKTURI												UKUPNO			
	B				H				S				KATEGORIJA			
	KATEGORIJA				KATEGORIJA				KATEGORIJA				KATEGORIJA			
	ČASNIK	PODČASNIK	VOJNIK	SVEGA	ČASNIK	PODČASNIK	VOJNIK	SVEGA	ČASNIK	PODČASNIK	VOJNIK	SVEGA	ČASNIK	PODČASNIK	VOJNIK	SVEGA
Invalidska penzija						2		2		1		1		3		3
Istekao ugovorni rok			2	2							4	4			6	6
Nepovoljna službena ocjena											2	2			2	2
Lični zahtjev	2	1	68	71	2		30	32	8	2	35	45	12	3	133	148

Neopravdano odsustvo			3	3			4	4		1	2	3		1	9	10
Disc. Kazna gubitak službe											1	1			1	1
Smrt	5		3	8	4			4	2	2		4	11	2	3	16
Starosna penzija	24	53		77	16	26		42	15	25		40	55	104		159
Trajna zdravstvena nesposobnost			4	4											4	4
SPORAZUMNO ¹		1	24	25			8	8		1	27	28		2	59	61
UKUPNO	31	55	104	190	22	28	42	92	25	32	71	128	78	115	217	410

Tabela 23: Pregled prestanka vojne službe u OS BiH

Prestanak službe po razlozima

Dijagram 7: Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama

8.2 Promoviranje vojnog poziva

Preduzimne su aktivnosti kako bi se slika i bitne informacije o OS BiH približile javnosti, posebno ciljnoj grupi, na obostranu korist i zadovoljstvo sa ciljem znavljanja vojničkog, dočasničkog i časničkog sastava OS BiH. Promviranje vojnog poziva je fokusirano na odnose sa javnošću, medije, akademsku zajednicu u BiH i sve institucije koje mogu biti relevantne kada je u pitanju prijem u OS BiH (srednje škole, univerziteti u BiH i zavodi za zapošljavanje).

U izvještajnom periodu na dinamiku realiziranja aktivnosti promoviranja vojnog poziva uticala je epidemiološka situacija izazvana pandemijom COVID-19, te je težište iste bilo na promoviranju vojnog poziva putem elektronskih i printanih medija. Predstavnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine su nakon održanog sastanka sa predstavnicima ministarstava mjerodavnih za obrazovanje u Bosni i Hercegovini usaglasili sa istim tekst Protoklola o suradnji u realiziranju promoviranja vojnog poziva u obrazovnim ustanovama. Urađeno je 13 Protoklola o suradnji u realiziranju promoviranja vojnog poziva u obrazovnim ustanovama i isti su dostavljeni mjerodavnim ministarstvima na potpisivanje. Šest ministarstava je potpisalo navedeni Protokol, a za sedam ministarstava se čeka potvrda. U narednom periodu očekuju se konkretni rezultati te suradnje koji bi trebali doprinijeti izgradnji znatno funkcionalnijeg sustava regrutovanja i promoviranja vojnog poziva u MO i OS BiH.

8.3 Program tranzicije vojnog personala "Perspektiva"

¹ Razlog prestanka službe „SPORAZUMNO“ se odnosi na lica koja su prekinula PVS u trenutnoj kategoriji da bi konkurisali za prijem u nekoj drugoj kategoriji vojnih lica

Zaključno sa 31.12.2013. godine završeno je implementiranje NATO - „Perspektiva“ programa za BiH, tako da, počevši od 01.01.2014. godine, MO BiH implementira vlastiti „Perspektiva“ program tranzicije i zbrinjavanja personala, otpuštenog zbog primjene člana 101. stav 1. Zakona o službi u OS BiH, kojim je definirano ograničenje godina starosti i dužine vojne službe djelatanih vojnih osoba. U proteklih sedam godina, otpušteno je ukupno 244 vojnika i utrošeno ukupno 713.170,74 KM, sa prosječnom tranzicijskom asistencijom po jednom korisniku u iznosu od 2.977,87 KM. Zbog problema oko samog implementiranja „Perspektiva“ programa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na prijedlog MO BiH, donijelo Odluku o udruživanju sredstava iz proračuna Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine u višegodišnji projekat tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine - Program „Perspektiva“ („Službeni glasnik BiH”, br.: 74/16), kojom je uspostavljen tzv. višegodišnji „Perspektiva“ projekat tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala i osigurana su potrebna proračunska sredstva za ovu namjenu za period 2016. – 2020. godine, u ukupnom iznosu od 3.242.600 KM. Donošenjem Odluke o uspostvi tzv. Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta 2016. – 2020., neutrošena finansijska sredstva iz jedne kalendarske/proračunske godine, prenose se u narednu kalendarsku/proračunsku godinu, dok god Projekat traje. Može se, sa sigurnošću, konstatirati da je Višegodišnji „Perspektiva“ projekat u dosadašnjih skoro punih pet godina (2016. - 2020.), realiziran vrlo uspješno i sukladno predviđenoj dinamici. Asistirano je ukupno 131 otpušteno lice i utrošeno 379.892,48 KM, sa prosječnom tranzicijskom asistencijom po jednom korisniku u iznosu od 2.976,95 KM, a neiskorištena finansijska sredstva iz proračuna za 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020. godinu u ukupnom iznosu od 910.107,52 KM prenose i udružuju sa sredstvima, koja će biti planirana kroz nastavak Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta u periodu 2021. – 2025. godinu. Detaljniji podaci o implementiranju Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta prikazani su na sljedećim tabelarnim i grafičkim pregledima:

Podaci o tranzicijskim asistencijama „Perspektiva“ programa za 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020 godinu prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	Aktivnost	Godina					Svega	
		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Broj	%
1.	Otpušteno	78	43	1	7	4	133	
2.	Registrirano	77	43	1	7	4	132	99,25
3.	Individualno savjetovano	77	43	1	7	4	132	100
4.	Pripremljeno projekata	77	43	1	7	4	132	100
5.	Odobreno projekata	77	43	1	7	3	131	99,24
6.	Asistirano	77	43	1	7	3	131	100
7.	Nije registrirano	1	0	0	0	0	1	0,75
8.	Nije prihvatilo asistenc.	0	0	0	0	0	0	0,00
9.	Monitorisano	77	43	1	2	0	123	93,89

Tabela 24: Pregled realiziranja programa „Perspektiva“

8.4 Implementiranje projekta zaštite mentalnog zdravlja

Za „Preventiva“ projekat zaštite mentalnog zdravlja i psiho-socijalne asistencije i relaksacije pripadnika MO i OS BiH u 2020. godinu, planirana su i odobrena finansijska sredstva u iznosu od 136.000 sa PDV-om i ista su obuhvaćena Planom nabavki MO BiH za 2020. godinu.

Sukladno Odluci Ministarstva obrane BiH i Ugovorom zaključenim sa Zdravstveno-turističkim centrom „Banja Vrućica” a.d. Teslić, Ministarstvo obrane BiH realiziralo je, tijekom 2020. godine, četiri uputa pripadnika OS BiH koji su se tijekom godine vratili iz operacija potpore miru ili drugih misija u inozemstvu, na mjere preventivne zaštite mentalnog zdravlja i

psiho-socijalne asistencije i relaksacije (tzv. program dekompresije), tako da ukupni troškovi programa dekompresije za usluge četvorodnevnog smještaja, korišćenja kapaciteta za odmor i relaksaciju i ishrane za svih 155 osoba (146 vojnika plus psiholozi) koja su asistirana po temelju ovog Ugovora sa ZTC-om iznose 60.744,50 KM.

Ostali neutrošeni iznos (75.255,50 KM) krajem ove godine alociran je i iskorišten za druge prioritetne namjene unutar proračuna MO BiH (višegodišnji projekti).

Za „Preventiva“ projekat zaštite mentalnog zdravlja i psiho-socijalne asistencije i relaksacije pripadnika MO i OS BiH u 2021. godinu, planirana su sredstva u iznosu od 153.000 KM sa PDV-om i ista su obuhvaćena Planom nabava MO BiH za 2021. godinu.

Pregled sa strukturom aktivnosti u sklopu ovoga projekta sadržan je u tabeli:

AKTIVNOST	CRT				Odj. za regr. KUP	ZŠ OS BiH	UKUPNO
	Čapljina	Sarajevo	B.Luka	Tuzla			
Prvi intervju psihologa	67	0	0	19	0	0	86
Drugi intervju psihologa	9			0	0	0	9
Treći intervju psihologa	0	0			0	0	0
Četvrti intervju psihologa	0				0	0	0
Peti intervju psihologa	0		0			0	0
Individualno savjetovanje	0	40	0	34	125	33	232
Grupno savjetovanje	120	113	0	52	321	12	618
Psihološko ispitivanje sposobnosti	0	621	0	421	342	371	1755
Procjena strukture ličnosti	120	806	0	417	380	244	1967
Mjere rehabilitacije		25	0	22	71	23	141
Pojačan nadzor	0				0	0	0
Kontrolni pregled	0			0		0	0
Dodatne mjere rehabilitacije	0				0	0	0
Završni pregled i mišljenje psihologa	0			0	2	0	2
Timska analiza	0		0		53	40	93
Liječenje u zdravstvenoj ustanovi		0				0	0
Zaključenje i arhiviranje predmeta	0				0	0	0
S V E G A	316	1605	0	965	1294	723	4903

Tabela 25: Pregled realiziranja aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“

8.5 Obuka i usavršavanje

Od ukupno planiranih 738 pripadnika MO i OS BiH, tijekom 2020. godine, razne vidove obuke pohađalo je 607 pripadnika, što predstavlja realizaciju od 82,23%. Od ovog broja 69 lica su bili pripadnici MO BiH dok su ostalih 538 bili pripadnici OS BiH. Od ukupnog broja upućenih 71 je bila žena ili ukupno 11,70%. Manji broj upućenih od planiranog rezultat je odgađanja aktivnosti od strane organizatora, kao i od strane MO BiH, a u vezi sa pandemijom COVID-19. Obukom u zemlji obuhvaćeno je 317 pripadnika, a obukom u inozemstvu 290 pripadnik MO i OS BiH. U tabelama koje slijede prikazani su pokazatelji o realiziranju obuke u 2020. godini:

Aktivnost	Mjesto	Broj aktivnosti	Broj upućenih lica							UKUPNO
			OF	PODOF	VOJ	CL	DS	Zap	KNO	
Kursevi	van BiH	69	53	9	3	1	1	0	0	67
	u BiH	5	9	62	62	1	0	0	0	134
Seminari	van BiH	3	5	2	0	0	0	0	0	7
	u BiH	3	0	0	0	0	6	0	0	6
Konferencije	van BiH	5	9	0	0	0	2	0	0	11
	u BiH	4	4	3	0	0	0	0	0	7
Vježbe	van BiH	2	5	7	26	2	0	0	0	40

	u BiH	1	1	0	0	0	0	0	0	1
Ostalo	van BiH	42	60	28	3	0	1	0	0	92
	u BiH	15	72	31	54	1	11	0	0	169
UKUPNO	van BiH	121	132	46	32	3	4	0	0	217
	u BiH	28	86	96	116	2	17	0	0	317
SVEGA		149	218	218	142	148	5	21	0	534

Tabela 26: Pregled realiziranja raznih vrsta edukacije u zemlji i inozemstvu

Država	Nivo vojno-stručnog usavršavanja i školovanja						
	General stožerno usavršavanje	Komandno stožerno usavršavanje	Vojne akademije	Akademija glavnih narednika	Visoka podčasnici škola	Ostali nivo usavršavanje	Svega
Austrija			4				4
Grčka	1	3	0			1	5
Hrvatska	2	7	8		1		18
Italija			1				1
Njemačka		1	0				1
Pakistan		1	0				1
SAD	1	2	1	1			5
Sjeverna Makedonija			6				6
Srbija	3	7	4				14
Turska	0	0	14			0	14
UK Velike Britanije i Sjeverne Irske	1	0	3				4
SVEGA	8	21	41	1	1	1	73

Tabela 27: Pregled školovanja kadeta i vojno – stručno usavršavanje pripadnika

Dakle, na školovanju van zemlje u 2020. godini upućene su ukupno 73 osobe, dok je na istim razinama 2019. godine bilo upućeno 94 osoba. U 2020. godini školovanje van zemlje je završilo 59 polaznika, od čega su 31 časnik, 2 dočasnika i 27 kadeta. Pregled upućivanja na školovanje kadeta na Vojnim akademijama u inozemstvu u 2020. godini, prikazan u sljedećoj tabeli:

Rb.	Država	Broj ponuđenih mjest	Broj prijava	Odbijene prijave	Pozvano na testiranje	Testirano	Zadovoljilo uslove konkursa	Upućeno na ljekarski pregled	Nije zadovoljilo na ljekarskom pregledu	Spremno za upućivanje	Upućeno	Napomena
1.	Austrija	5	8	2	6	6	4	4	0	4	4	
2.	Grčka	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3.	Hrvatska	10	26	9	17	17	8	8	0	8	8	
4.	Italija	1	2	1	1	1	1	1	/	1	1	
5.	Njemačka	5	5	0	5	4	2	2	0	2	0	2 kadeta bit će upućena u

												SR Njemačku u januaru 2021. godine
6.	SAD	2	6	4	2	1	1	1	0	1	1	Za VVA OS SAD nije bilo upućenih kandidata. Procedura 1. faze za W. Point, Klasa 2025: do 31.12.2021.
7.	Sjeverna Makedonija	6	13	5	8	8	7	6	/	6	6	
8.	Srbija	16	16	6	10	7	5	5	1	4	4	
9.	Turska	14	30	3	27	24	21	14	/	14	14	
10.	UK Velike Britanije i Sjeverne Irske	3	8	3	5	5	4	3	/	3	3	
UKUPNO		64	114	33	81	73	53	44	1	43	41	

Tabela 28: Pregled upućivanja kadeta na vojne akademije u inozemstvu

Prilikom proces izbora kandidata za školovanje na vojnim akademijama u inozemstvu evidentirani su sljedeći izazovi:

- Relativno nizak broj prijavljenih kandidata za školovanje, odnosno u prosjeku 1,78 osoba na jedno upražnjeno mjesto.
- Visok procenat broja prijava lica koja ne zadovoljavaju formalne opće i posebne uvjete konkursa, odnosno 29,94%.
- Svaka zemlja partner zadržava pravo na specifične uslove u pogledu selekcije i hodograma do konačnog odabira.
- Pandemija COVID-19 je izazvala uslozljavanje procedura odabira kandidata za kadete OS BiH.

Dodatni problem je napuštanje školovanja na Vojnim akademijama tako da je iste tijekom školske 2020. godine školovanje napustilo 12 kadeta i to:

- Republika Austrija 4 kadeta;
- Republika Hrvatska 2 kadeta;
- Republika Srbija 2 kadeta;
- Republika Turska 3 kadeta; i
- Savezna Republika Njemačka 1 kadet.

NAZIV PROGRAMA	Broj polaznika		Organizaciona jedinica	
	Planirano	Upućeno	MO BiH	OS BiH
IPCP	54	54	5	49
M2M	423	333	9	324
IMET	17	14	1	13
PSOTC	8	1	0	1
VJEŽBE	55	55	0	55
Međun. i regionalna suradnja	2	2	1	1
DEEP	6	0	0	0
Usavršavanje i obuka	14	14	14	0
Bilateralna suradnja	157	134	38	95

UKUPNO	VAN BIH	336	290	47	243
	U BIH	402	317	22	295
	SVEGA	738	607	69	538

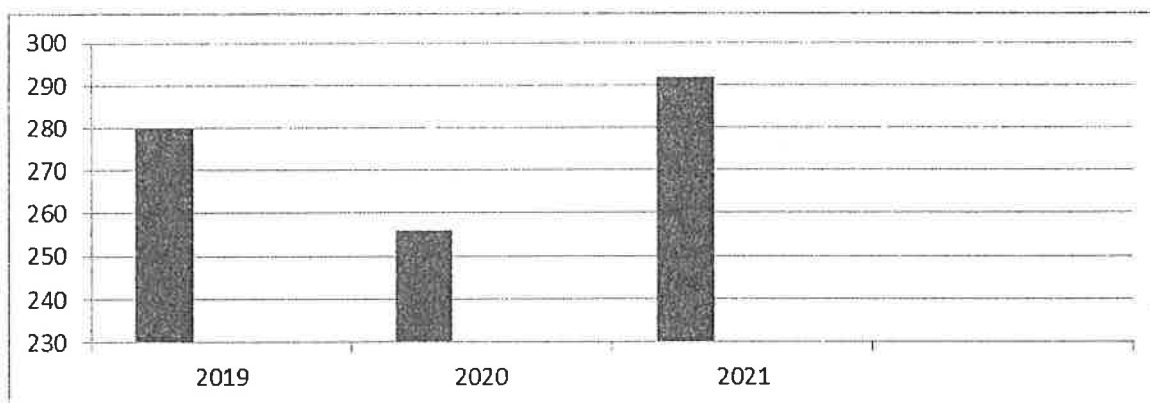
Tabela 29: Pregled po svim vidovima obuke i po vrstama programskih i planskih aktivnosti

GODINA	PLANIRANO	UPUĆENO	RAZLIKA	REALIZIRANJE %	MO BIH	OS BIH
2019.	1646	1587	59	96,41	170	1417
2020.	738	607	131	82,23	69	538

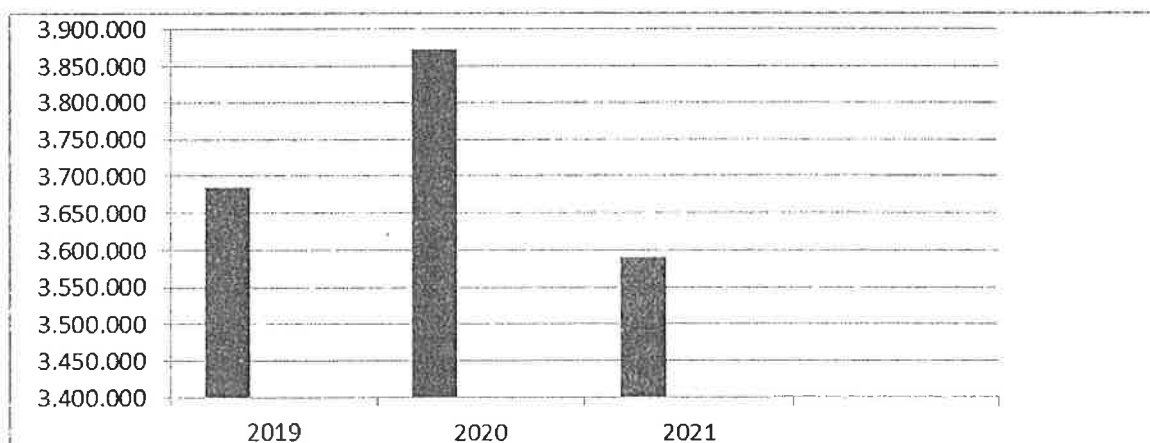
Tabela 30: Uporedni pregled obuke

Događaji obuke planirani po Godišnjim planom obuke (GPO) za 2020. godinu su djelimično realizirani. Naime, događaji do mjeseca travnja tekli su sukladno planu a nakon toga zbog proglašenja pandemije realiziranje istih je prilagođavano propisanim mjerama zaštite od virusa. Određeni događaji su otkazivani, a oni koje je bilo moguće realizirati uz potporu online platformi (kursevi u KOiD) su na taj način i provedeni. Bitno je napomenuti da je zbog pojave pandemije COVID19 otakazana vježba „DINAMIČAN ODGOVOR 20-6“, te je umjesto iste realizirana vježba CPX/CAX „COVID 19“. Takođe, pored realiziranja navede vježbe izvršeno je i NEL1 ocjenjivanje deklarirane bataljunske grupe lakog pješništva po OCC E&F na GPO Manjača.

Za realiziranje 256 događaja obuke u 2020. godini bio je odobren utrošak od 3.874.800,00 KM. Za narednu (2021.godinu) za ukupno 292 događaja obuke projektovan je utrošak cca 3.590.000,00 KM.

Dijagram 8: Uporedba broja događaja obuke

Dijagram 9: Uporedba planiranih i odobrenih finansijskih sredstava za obuku u period 2019-2021. godina

Iz gore prikazanih uporednih podataka kada se posmatra broj događaja i projektovani i odobreni utrošak finansijskih sredstava za realizaciju GPO, evidentno je da je broj planiranih događaja obuke za 2021. godinu znatno veći od broja planiranih i realiziranih događaja u 2020. godini, dok su istovremeno planirana (odobrena) finansijska sredstva za realiziranje GPO znatno manja u odnosu na 2020. godinu, zbog čega se mogu očekivati značajne poteškoće u realiziranju planiranih aktivnosti.

8.6 Reguliranje zdravstvenog i penzijsko invalidskog osiguranja pripadnika

Regulisanje zdravstvenog i PIO pripadnika MO i OS BiH tijekom 2020. godine bilo je po planu. U suradnji sa entitetskim zavodima redovno je izvršavano prijavljivanje svih novoprimljenih osoba u OS BiH. Poseban problem u ovom segmentu predstavlja nepostojanje zakonskog rješenja za rezidente u Federaciji BiH, gdje se prijave o nesreći na poslu za PVL zadržavaju u MO BiH, jer mjerodavni inspektori u Federaciji BiH ne ovjeravaju povrede na radu, jer nisu po zakonu mjerodavni za pripadnike OS BiH i policije. Dokumentacija se dostavlja osobama kako bi iste mogle da pravdaju bolovanje ili da im se izvrši refundiranje troškova liječenja i drugo.

8.7 Aktivnosti u oblasti ravnopravnosti spolova

Nastavljene su aktivnosti na podizanju svijesti o ravnopravnosti spolova, a u cilju veće participacije žena u vojnim strukturama i njihovog afirmiranja kao nositeljica rukovodećih/zapovijednih pozicija u institucijama obrane, zastupljenosti žena u VDP i povećanog sudjelovanja žena u mirovnim misijama. Kroz tri opća cilja Akcionog plana za implementaciju UNSCR 1325 u Bosni i Hercegovini za period 2018.- 2022. godina, određene su obveze za Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine. Osim toga, pripadnici Ministarstva obrane BiH, kao članovi Koordinacionog odbora za praćenje Akcionog plana, u svrhu ispunjenja trećeg strateškog cilja navedenog Akcionog plana u razdoblju od 2018. do 2022. godine pod nazivom „Unaprijeđeni uslovi i pristup provedbi AP UNSCR 1325“, određeni su da sudjeluju kao nositelji ili partneri u čitavom nizu aktivnosti koje kao cilj imaju poboljšanje mehanizama i instrumenata za provedbu AP za UNSCR 1325 te poboljšanje suradnje sa drugim institucijama koje direktno ili indirektno doprinose ostvarenju ciljeva Akcionog plana.

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine je u cilju unaprijeđenja stanja u ovoj oblasti ostvarilo korisnu suradnju sa svim relevantnim institucijama, vladinim i nevladinim organizacijama, kao i sa državama u regionu. U tom kontekstu, izvršeno je identificiranje postojećih pravnih propisa u sustavu obrane (ukupno 327), te je kreirana metodologija i matrica za rasčlambu propisa koji se treba koristiti u radu na propisima sukladno sa Zakonom o ravnopravnosti spolova i Zakonom o zabrani diskriminacije, kao i ostalim relevantnim propisima koji reguliraju ove oblasti. Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine je realiziralo Zaključke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o politici nulte tolerancije prema djelima seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na temelju spola. Radi toga je imenovana savjetnica za prevenciju uznemiravanja na temelju spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu.

Prema posljednjim rasčlambama podataka od ukupnog broja zaposlenih u OS BiH 6,4 % su žene PVL, a 24,6 % žene civilne osobe na službi u OS BiH. Procenat žena u odnosu na ukupan broj PVL i CL u OS BiH je 8,1 %. Najveći procenat žena PVL je u kategoriji vojnika 9,2 %, što je povezano sa procesom podmlađivanja ljudstva u OS BiH. Procenat žena PVL je u kategoriji časnika 4,5 %, a u kategoriji dočasnika 4,2 % . U OS BiH od ukupno popunjene 743 rukovodne dužnosti 19 zauzimaju žene ili 2,6 %. U OS BiH od ukupno popunjenih 2026 zapovijednih dužnosti 77 zauzimaju žene ili 3,8 %.

Preporuka Ministarstva obrane BiH je da se prilikom svakog prijema kandidata u djelatnu vojnu službu, od ukupnog broja primljenih kandidata primi 10% žena, sukladno listama

uspješnosti. U MO BiH žena je ukupno 44,5 %, a u kategoriji državnih službenika je od ukupno 148 državnih službenika, žena 61 ili 41,2%. U kategoriji imenovane osobe ukupno je 14 osoba od toga su 2 žene ili 14,2 %. U kategoriji rukovodeći državni službenici nema žena i u kategoriji zaposlenici od ukupno 85 osoba, žena je 51 ili 60 %. U MO BiH od ukupno popunjenih 33 rukovodećih pozicija 7 zauzimaju žene ili 22%.

Od ukupnog broja upućenih osoba u 2020. godini na sve vidove obuke žena je ili 8,9%. Od ukupnog broja pripadnika OS BiH koji su u 2020 godini učestvovali u mirovnim misijama 10,85 % su žene pripadnice OS BiH. (Ukupno 25 žena – 3 časnika, 4 dočasnika i 18 vojnika) MO BiH i OS BiH su u nastavne planove i programe uvrstili teme iz oblasti rodne ravnopravnosti. Svi časnički i dočasnički kursevi o mirovnim operacijama imaju gender-modul u trajanju od 1 do 3 sata koji uključuje teoretsko predavanje i kratku praktičnu vježbu/diskusiju.

Tijekom izvođenja temeljne vojne obuke kandidata za prijem u PVS (vojničke, dočasničke i časničke) izvode se obuke iz oblasti rodne ravnopravnosti. MO i OS BiH imaju 15 certificiranih instruktora za rodnu ravnopravnost.

Ministarstvo obrane BiH, zajedno sa ministarstvima obrane Makedonije, Crne Gore i Srbije, sudjeluje u nastavku regionalnog projekta: "Potpora integraciji načela rodne ravnopravnosti u reformu sektora sigurnosti na Zapadnom Balkanu" u organizaciji UNDP/SEESAC. U okviru ovog projekta, dva puta godišnje se održavaju redovni sastanci predstavnika mehanizama za rodnu ravnopravnost ministarstava obrane i oružanih snaga Zapadnog Balkana kao i sastanci trenera za rodnu ravnopravnost. Ovi sastanci predstavljaju oblik razmjene iskustava i naučenih lekcija. U okviru ovog projekta predstavnici MO BiH su uključeni i dvije radne skupine. Regionalnu radnu skupinu zaduženu za izradu druge regionalne studije o položaju žena u oružanim snagama na Zapadnom Balkanu i Radnu skupinu za izradu Regionalnog priručnika o sprječavanju i reagiranju na rodno zasnovanu diskriminaciju, seksualno uznemiravanje i zlostavljanje u Ministarstvima obrane i oružanim snagama zemalja Zapadnog Balkana. Redovno se ažuriraju: baza podataka o zastupljenosti žena u vojnim strukturama, baza podataka o sudjelovanju u mirovnim misijama razvrstana po spolu, a formirane su: baza podataka osoba koje su stekle zvanje instruktora za obuku pripadnika/ca koji se angažiraju u mirovnim misijama i baza podataka o osobama koje su stručno obučene o pitanjima rodne ravnopravnosti.

9. Nabava i logistika

Težište rada u oblasti nabave i logistike u 2020. godini bilo je usmjereno na realiziranje poslova i zadaća:

- Realiziranje Plana nabava za 2020. godinu i odobrenih višegodišnjih projekata;
- Realiziranje plana rješavanja viškova naoružanja, municije i MES-a;
- Primopredaja neperspektivne nepokretne imovine i ostale pokretne imovine MO i OS BiH vladama entiteta;
- Izrada i ažuriranje podzakonskih akata iz oblasti logistike i nabave;
- Održavanja i remont borbene, neborbene i vazduhoplovne tehnike sukladno prioritetima i raspoloživim finansijskim sredstvima;
- Nastavak moderniziranja skladišta NVO prema NATO standardima;
- Razvoj kapaciteta za potrebe vršenja zrakoplovne medicinske evakuacije „MEDEVAC“;
- Nastavak razvoja sustava standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta;

9.1 Perspektivna i neperspektivna nepokretna vojna imovina

Tijekom 2020. godine provedene su aktivnosti koje se odnose na status nepokretne vojne imovine. Izvršena je priprema pravno-tehničke dokumentacije za zaključivanje sporazuma o rješavanju statusa nepokretne imovine. Kada je riječ o primopredaji neperspektivne nepokretne imovine MO OS BiH u 2020. godini je izvršena predaja jedne lokacije i dijelovi od dvije lokacije, kako slijedi: Kasarna Šemso Baručija -Velešići Opština Novo Sarajevo (kompletna

lokacija je predata); Skladište Matrez Visoko-dio (samo jedan objekat), te se čine dodatni naponi kako bi se predala cijela lokacija; i Skladište „Car Dušan“ Rudo-dio (predata 3 magacina).

U više navrata je pisano vladama entiteta za predaju neperspektivnih lokacija koje se mogu odmah predati.

U tabeli koja slijedi, prikazano je izvješće katastarskih evidencija i zemljišno-knjižnog stanja perspektivne nepokretne imovine:

RB	STATUS LOKACIJA	BROJ
1.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine	63
2.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija koje su uknjižene na Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine i Državu Bosnu i Hercegovinu	33
3.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija kod kojih je izjednačeno katastarsko i gruntovno stanje (gdje postoji zemljišna knjiga) ali nije proveden postupak knjiženja od strane Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine	5
4.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija za koje je potrebno donijeti posebnu odluku	6
5.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija kod kojih je Tijekom provedba cijepanja kod nadležnog općinskog organa	0
6.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija kod kojih nije izjednačeno katastarsko i gruntovno stanje i koje nisu uknjižene od strane Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine	13
7.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija za koje je neophodno provesti postupak pribavljanja (kupovine, razmjene, prijenos imovinskih prava na MO BiH odnosno Države Bosne i Hercegovine, itd.)	2
8.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija za koje je Sud Bosne i Hercegovine donio presudu o knjiženju na Bosnu i Hercegovinu koja nije provedena	1
9.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija koje su u posjedu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine za koje još uvijek nije definiran imovinsko-pravni status i način daljeg korištenja u smislu imovinskog prava nad njima	3

Tabela 31: Izvješće katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja

Izvješće katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja uzimajući u obzir Odluku Predsjedništva Bosne i Hercegovine o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine, (koja nije stupila na snagu)

RB	STATUS LOKACIJA	BROJ
1.	Perspektivne vojne lokacije	57
2.	Perspektivne vojne lokacija koje su uknjižene na Ministarstvo obrane i Državu Bosnu i Hercegovinu	31
3.	Lokacije koje će prilikom stupanja na snagu Odluke postati neperspektivne	7
4.	Lokacija koja će se prilikom stupanja na snagu Odluke iz neperspektivnih vratiti u perspektivne	1

Tabela 32: Pregled perspektivnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2016. godine, (koja nije stupila na snagu)

9.2 Rješavanje viškova naoružanja i nestabilne municije OS BiH

U 2020. godini je planom rješavanja viškova naoružanja, streljiva i MES-a planirano da se isto vrši demilitarizacijom SiMES-a u sljedećim kapacitetima i subjektima:

- Metodom delaboracije i spaljivanja (lokacija „3.maj“ Dobo) 162,69 tona;
- Metodom otvorene detonacije i spaljivanja (poligon „Glamoč“) . 315,82 tona;

Subjekti koji su vršili demilitarizaciju u kapacitetima OS BiH na lokaciji „3.maj“ Doboj je TROM/GLB/KL OS BiH, a na poligonu „Glamoč“ su OS BiH i „Tetra Tech“ (preko tehničkog aranžmana)

c) Civilnim kapacitetima..... 47,64 tona.

(Privredni subjekti kapaciteti izvan sustava obrane i to preko UNDP (u BiH i putem regionalnog pristupa izvan BiH) preko projekata EU STAR i EXPLODE+)

Pokazatelji rezultata uništenja SiMES-a u posljednjih 14 godina prikazani su u tabeli i dijagramu koji slijede:

RB	GODINA	Doboj (tona)	Glamoč (tona)	Civilni kapaciteti (tona)	SVEUKUPNO (tona)
1.	2006.	1040	188		1855
2.	2007.	974	218		2022
3.	2008.	974	142		1814
4.	2009.	695	284		1124
5.	2010.	838,3	296,4		1640,7
6.	2011.	656,7	435		1115,9
7.	2012.	460,4	396,2		856,6
8.	2013.	517	380,6		897,6
9.	2014.	794,1	374,6		1168,7
10.	2015.	1250	585,9		1835,9
11.	2016.	1106,2	607,9		1902,10
12.	2017.	1113,87	499,26		1613,13
13.	2018.	1279,93	503,66		1783,59
14.	2019.	586,07	433,49	474,59	1494,15
15.	2020.	162,69	315,82	47,64	526,15

Tabela 33: Uporedni pregled dinamike uništenja SiMES-a

9.3 Strana vojna pomoć

Obim strane vojne pomoći, tijekom 2020. godine, prikazan je u tabeli koja slijedi:

Red. br.	DONATOR	VRSTA DONACIJE	VALUTA	VRIJEDNOST
1.	Vlada SAD- BK-B-UBK	Vozila HMMWV (14 komada)	USD	2.794.492,45
2.	Vlada NR Kine	Inženjerska vozila (16 kom) sa pripadajućom opremom	CHY	10.000.000,00
3.	Vlada R Turske	Usluge remonta dijelova i sklopova helikop. UH-1H	USD	588.180,00

4.	Vlada R Turske	Dijelovi i oprema za helikoptere UH-1H	USD	571.920,00
5.	Vlada SAD-BK-B-IMET	Literatura za učenje engleskog jezika	USD	29.865,00
UKUPNO:			USD	3.984.457,65
			CHY	10.000.000,00

Tabela 34: Pregled strane vojne pomoći

9.3.1 Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19 u MO i OS BiH

R/B	NAZIV MS	J/M	KOLIČINA
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od Vlade SAD			
1.	Dital 5/1 kg	kom	30
2.	Hygienic aseptic PRO 1000 ml		50
3.	Pumpa 8 litara		6
4.	Vizir		200
5.	Kecelja		50
6.	Rukavice		50
7.	Clorex 950 ml		9
8.	Lunch paket 12/1	pak	54
9.	Voda 0,5l 12/1		50
10.	Vreće za smeće	kom	600
11.	Velike kirurške rukavice crne 50/1	pak	3
12.	Male kirurške rukavice 100/1		12
13.	Sterilne rukavice 100/1		2
14.	Velike kirurške rukavice 100/1		2
15.	Ubrus maramice (za masne površine) 400/1		9
16.	Izbjeljivač (hlor) 3,5l	kom	6
17.	Kanta za vodu (čišćenje) 12l		2
18.	Sprej boca		1
19.	Ručnici za jednokratnu upotrebu		160
20.	Jednokratni zaštitni mantil		100
21.	Termalni pokrivač		10
22.	Zip vrećice 12x12		500
23.	Zip vrećice 6x6		100
24.	Sprej boca Clorox 1l		1
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od strane NATO Stožera u Bosni i Hercegovini			
25.	Sredstvo za dezinfekciju (BIO Envirion - koncentrat)	litar	100
26.	Leđna prskalica za dezinfekciju (ručna - 5 litara)	kom	100
27.	Leđna prskalica za dezinfekciju (motorna DM-14P)	kom	8
28.	Zaštitne naočare	kom	100
29.	Zaštitna maska (jednokratna - platnena)	kom	1000
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od strane Vlade Velike Britanije			

30.	Sterilne rukavice	par	1390
31.	Zaštitne maske	kom	1000
32.	Sredstvo za dezinfekciju Supra All	litar	175
33.	Vakum čistač Karcher	kom	2
34.	Visoko tlačni perać Karcher	kom	2
35.	Dozator za tečni sapun	kom	30
36.	Pumpa za dezinfekciju	kom	13
37.	Tečni sapun	litar	135
38.	Četke za pod	kom	30
39.	Maramice za pod	kom	30
40.	Crijevo za vodu sa dodacima 20 M	kom	4
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od strane Vlade Malezije			
41.	Zaštitna maska - jednokratna	kom	300.000

Tabela 35: Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19

9.4 Ugovaranje nabave roba i usluga

Plan nabave MO BiH za 2020. godinu je urađen na temelju planova koje su dostavili Program menadžeri i usklađen sa prijedlogom Proračuna MO BiH za 2020. godinu, a koji je obuhvatio sve bitne elemente: vrsta nabave, postupci za nabavu, rokovi otpočinjanja i nositelji aktivnosti, predmet nabave i odobreni proračun za predmete nabave. Pokazatelji o realiziranju Plana nabave za 2020. godinu prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R/B	PLAN NABAVE	VRIJEDNOST (KM)
1.	Po planu nabave za 2020. godinu	32.866.019,04
2.	Izuzeto iz Zakona o javnim nabavama	4.512.391,85
3.	Postupci nabave započeti u 2019.g. a završeni 2020. g	585.752,42
4.	Za ugovaranje	27.767.874,77
5.	Pokrenute nabave	28.446.133,05
6.	Ugovoreno	15.021.164,83
7.	U statusu pokrenuto, a još uvijek neugovoreno	7.698.280,29
8.	Razlika procijenjeno/ ugovoreno (ostvarene uštede)	2.233.845,35
9.	U statusu: referat zaprimljen-postupak nije pokrenut	3.492.842,58

Tabela 36: Realiziranje Plana nabave

Planom nabave za 2020. godinu planirana je nabava roba, usluga ili radova temeljem tekućih i kapitalnih izdataka u iznosu od **32.866.019,04 KM** uključujući i nabave temeljem doniranih sredstava (**352.375,00 KM**). Od planiranih nabava iz Zakona o javnim nabavama izuzete su nabave u vrijednosti od **4.512.391,85 KM** ili **13,73 %** planiranih nabava. Na stvorene obveze iz 2019. godine odnosi se **585.752,42 KM** ili **1,78 %**. Za pokretanje nabava po Planu nabave roba, usluga ili roba za potrebe MO BiH u 2020. godini procijenjena vrijednost predmeta nabava iznosi **27.767.874,77 KM** ili **84,49 %**. U 2020. godini pokrenuto je referata ili postupaka nabave u ukupnoj vrijednosti **28.446.133,05 KM**. Razlika novčanih sredstava između stavki „za ugovaranje“ i „pokrenute nabave“ u iznosu od **678.258,28 KM** nastala je iz razloga što se odustalo od određenih nabava koje su već bile pokrenute da bi se namirila nedostajuća novčana sredstva za plate i naknade.

Tijekom 2020.godine sklopljeno je ugovora u vrijednosti od **15.021.164,83 KM** ili **54,74 %**, dok se u procesu ugovaranja nalaze postupci u vrijednosti od **7.698.280,29 KM** ili **28,05 %**. Nisu pokrenuti postupci za predmete nabave u vrijednosti **3.492.842,58 KM** ili **12,73 %** od planiranih nabava. Razlog za ne pokretanje određenih referata je što je proračun za 2020. godinu usvojen u

drugo polovini godine te nije bilo dovoljno vremena da se provedu postupci u vezi sa kapitalnim ulaganjima. Nakon izvršenih rasčlamba, a imajući u vidu ostvarene uštede u vrijednosti **2.233.845,35 KM** u odnosu na procijenjene i ugovorene vrijednosti nabave, te da je iznos od **3.300.000 KM** preusmjeren za financiranje višegodišnjih projekata, koji su ranije podržani od VM BiH, može se zaključiti da je realizacija PN za 2020. godinu **95,47 %**. Provedena je procedura za 244 postupaka nabave u 2020. godini, o čega 209 postupaka na teret tekućih izdataka i 35 postupaka kapitalnih izdataka.

R.B.	STRUKTURA PROVEDENIH POSTUPAKA	VRIJEDNOST/KM
1	Okvirni sporazum (2020)	8.136.118,47
2	Otvoreni postupak (2020)	7.679.723,03
3	Konkurenski postupak (2020)	88.097,83
4	Anex II dio b) i c) (2020)	930.856,20
5	Direktni postupak (2020)	333.885,97
6	Pregovarački postupak (2020)	650.678,39
7	Izuzeće	27.102,91
8	Postupci provedeni u 2019 (Otvoreni postupak)	302.132,22
9	Postupci provedeni u 2018 (Otvoreni postupak)	1.539.907,20
10	Postupci provedeni u 2017 (Otvoreni postupak)	49.190,90
UKUPNA VRIJEDNOST PROVEDENIH POSTUPAKA:		18.718.737,09

Tabela 37: Struktura provedenih postupaka nabave

Takođe, važno je napomenuti da je u sklopu višegodišnjeg projekta nabave motornih vozila za potrebe OS BiH realizirana nabava novih motornih vozila u iznosu od 6.030.188,02 KM bez PDV-a, odnosno 7.055.320,00 KM sa PDV-om.

9.5 Održavanje

Tijekom 2020. godine održavanje materijalno-tehničkih sredstava koja se nalaze na korištenju u MO i OS BiH nije u potpunosti realizirano sukladno odobrenim proračunskim sredstvima i Planom nabava MO BiH i OS BiH za 2020. godinu. Razlog nedovoljnog realiziranja utroška odobrenih proračunskih sredstava je što procedure ugovaranja za određene grupe sredstava nisu završene ni do kraja ove godine. Nije ugovoreno održavanje sljedećih sredstava:

- Održavanje naoružanja i vojne opreme u iznosu od 72.000 KM,
- Usluge održavanja oklopnih vozila u iznosu od 70.000 KM,
- Usluge održavanja DMS sustava 60.000 KM,
- Nabava rezervnih dijelova i opšta opravka r/d i sklopova za helikoptere Mi-8 i UH-1H u iznosu od 930.000 KM,
- Dio usluga održavanja motornih vozila za regiju Sarajevo, Banja Luka i Tuzla u iznosu od 230.000 KM,
- Usluge održavanja vozila i sredstava PVO u iznosu od 195.000 KM,
- Generalni remont helikoptera u iznosu od 7.480.000 KM.

Poseban problem predstavlja ugovaranje generalnog remonta helikoptera Mi-8, a vremenski resursi većine helikoptera su istekli. Operativnost helikoptera u 2020. godini je na najnižem nivou od osnivanja OS BiH. Rješenje problema je nabava novih helikoptera, a nabava će se realizovati putem ugovora o udruživanju finansijskih sredstava sa Vladom SAD.

Neke aktivnosti iz plana nabave su ugovorene, ali će njihova realiziranje biti prenešena u 2021. godinu, a to su:

- nabava rezervnih dijelova za helikoptere UH-1H u iznosu 111.150 KM,
- nabava rezervnih dijelova za helikoptere Gazela u iznosu od 181.584 KM,

Realiziranje svih usluga održavanja motornih vozila i opreme u 2020. godini je vršena na temelju 65 potpisanih ugovora. Većina ugovora je zaključena na temelju važećih okvirnih sporazuma. Ukupno odobrena financijska sredstva za usluge održavanja motornih vozila nakon restrukturiranja su iznosila 1.127.902 KM (bez održavanja vozila za VDP). Od navedene sume vrijednost utrošenih financijskih sredstava iznosi 627.645 KM (plaćeno + narudžbenice), što je 56% od ukupne sume.

Problemi u realiziranju ugovora su nastali krajem 2019. godine kada se primjenio stav da samo 10% vrijednosti ugovora može biti realizirano na rezervne dijelove koji nisu specificirani u ugovoru. S obzirom da većina TMS ima više tisuća rezervnih dijelova i da nije moguće predvidjeti sve rezervne dijelove koji će biti zamjenjeni tijekom ugovornog perioda, došlo je do problema u realiziranju ugovora. U formaciji OS BiH se nalazi zastarjela tehnika, pa su kvarovi nepredvidivi i veoma brzo se utroši 10% vrijednosti ugovora na rezervne dijelove koji nisu specificirani u ugovoru. Preostala vrijednost ugovora se ne može utrošiti, jer se tijekom defektaže uvijek pojave dijelovi koje treba zamjeniti a nisu specificirani u ugovoru. Kao rješenje nastalog problema predlaže se da se u ugovorima ukine klauzula od „10%“, kako je ranije bilo, čime bi se realiziranje ugovora maksimalno povećalo.

U protekloj godini MO BiH nije imalo nijedan sklopljen ugovor za održavanje naoružanja i vojne opreme, iako je bilo odbreno 327.980 KM. Firme koje su kvalificirane za ove poslove nemaju regulirane poreze i doprinose, pa nisu u mogućnosti dostaviti valjane ponude.

Održavanje motornih vozila i opreme u radioničkim kapacitetima OS BiH izvodi se u malom obimu, jer nije izvršena nabava planiranih rezervnih dijelova, izuzev nekoliko stavki za VW program. Takođe radionicama u sastavu OS BiH nedostaje potrošni materijal, dio alata i opreme za dijagnostiku. Formirana je stručna ekipa za rasčlambu stanja u radioničkim kapacitetima OS BiH radi njihovog stavljanja u funkciju.

Realizirane usluge održavanja tijekom zadnje dvije godine prikazane su u tabeli koja slijedi:

R/b	TEKUĆE ODRŽAVANJE AKTIVNOST	Vrijednost ugovorenih usluga održavanja TMS u KM	
		2019. godina	2020. godina
1.	Održavanje borbenih vozila: - Tenkovi i transporteri - Naoružanje i vojna oprema	0,00	0,00
		<u>6.689,00</u>	<u>0,00</u>
		6.689,00	0,00
2.	Održavanje i delaboracija streljiva	0,00	0,00
3.	Održavanje neborbenih vozila: - Tehnički pregled vozila - Putnička, kombi i terenska vozila - Teretna, specijalna, priključna vozila, autobusi i inž. i deminerske mašine - Usluge servisiranja novih vozila pod garancijom UKUPNO:	104.600,00	106.000,00
		457.000,00	418.431,00
		888.283,00	689.094,00
		<u>53.000,00</u>	<u>41.183,00</u>
		1.502.852,00	1.254.711,00
4.	Održavanje zrakoplovstva: - Tekuće održavanje letjelica - Remont rezervnih dijelova i sklopova za helikoptere - Nabava rezervnih dijelova za helikoptere - Remont helikoptera Mi-8 - Kalibracija alata i ispitno-mjerne opreme	218.000,00	195.000,00
		423.032,00	549.900,00
		495.334,00	567.000,00
		0,00	0,00
		<u>15.930,00</u>	<u>23.998,00</u>

	UKUPNO:	1.152.296,00	1.335.898,00
5.	Održavanje ostalih sredstava: - Intendantska TMS - Telekomunikacijska TMS - Informatička i biro oprema - Elektroenergetski uređaji i radionička oprema - Kalibracija alata, baždarenje vaga, čišćenje rezervoara i druge usluge održavanja. UKUPNO:	61.531,00 106.000,00 135.392,00 96.246,00 <u>83.375,00</u> 482.544,00	23.019,00 112.000,00 126.359,00 93.000,00 <u>53.000,00</u> 407.378,00
UKUPNO		3.144.381,00	2.997.987,00

Tabela 38: Pregled utroška proračunskih sredstava za usluge održavanja

Ukupna vrijednost ugovorenih usluga tekućeg održavanja motornih vozila, naoružanja i vojne i druge opreme u 2020. godini iznose 2.997.987,00 KM, što je manje oko 150.000 KM u odnosu na 2019. godinu. Razlog je što u 2020. godini nije završena procedura ugovaranja nekih aktivnosti koje su gore navedene. Zbog zastarjelosti motornih vozila poseban problem predstavlja ugovaranje usluga održavanja sa vanjskim dobavljačima. Primjera radi godina proizvodnja m/v DAF (koji su najmnogobrojniji) kreće se od 1979. do 1988. odine, što znači da je njihova starost od 32 do 41 godina. Mnogi r/d za navedena vozila se više ne proizvode ili ih je veoma teško osigurati. Slična situacija je i sa ostalim programima teretnih motornih vozila. Takođe, zbog različitih vrsta motornih vozila, tipova, modela, godina proizvodnje i lokacija upotreba neophodno je ugovoriti usluge održavanja sa velikim brojem ovlaštenih servisa, a što je veoma teško ili nemoguće uskladiti sa odredbama Zakona o javnim nabavama.

U poređenju sa predhodnom godinom došlo do povećanja operativnosti motornih vozila, jer je izvršena nabava određenog broja novih vozila. Nabavkom novih vozila kroz višegodišnji projekat će se znatno poboljšati stupanj operativnosti motornih vozila, a time i sposobnost OS BiH za izvršenje planiranih zadaća. Višegodišnji projekat „Osiguranje i unapređenje operativnosti m/v OS BiH u periodu 2016 - 2021. godina“, uključuje nabavu novih vozila i djelimično znavljanje postojećeg voznog parka. Prvobitno planirana nabava 205 m/v u vrijednosti od 21.211.000 KM i to, nakon korekcije projekta u sklopu njegovog realiziranja sada se planira nabava 201 m/v. Do sada je završena tenderska procedura javne nabave i odabir najpovoljnijih ponuđača za 13 LOT-ova. U okviru završenih 13 LOT-ova ugovorena je nabava ukupno 175 vozila u ukupnoj vrijednosti od 14.155.677,94 KM od čega je isporučeno 116 motornih vozila, a u narednom razdoblju planirana je isporuka preostalih 59 motorna vozila. Sa ciljem nastavka i završetka procedure javne nabave po ovom višegodišnjem projektu u 2020. godini pokrenut referat i donesena Odluka o nastavku projekta za preostalih 6 LOT-ova odnosno 26 motornih vozila (autobusi, minibusevi, teretna vozila- cisterne, tegljači, hladnjače), a za koje su potrebna finansijska sredstva u iznosu od 7.055.322,06 KM.

9.6 Građevinarstvo i infrastruktura

9.6.1 Nastavak moderniziranja skladišta NVO prema važećim NATO standardima

Projekat se razvija kroz program javnih investicija Bosne i Hercegovine, dok se sredstva u proračunu MO BiH ne planiraju, iako je temeljna zadaća OS podizanje standarda na uređenju skladišta. Kroz projekat SEFE UP i OSCE-a se podiže sigurnost skladišta kroz podizanje standarda tehničke i PPZ zaštite na 5 lokacije Krupa, Kula, TBT, Rabić i TROM Doboj.

- Urađena Rekonstrukcija i izgradnja kompletne ograde oko lokacije TROM Doboj
- Osigurana PP oprema za 5 lokacija
- Urađena nova hidrantska mreže na lokaciji TROM Doboj.
- Program pomoći kod već uspostavljenih sustava CCTV-a
- Kroz projekat EXPLOD preko UNDP-a kroz donaciju Kraljevine Saudijske Arabije, se poboljšava infrastruktura objekata na 2 lokacije za skladištenje MES-a Krupa i Kula.
- Krupa – Rekonstrukcija dva skladišna objekta i sanacija objekta zapovjedništva i straže, kao i putnih komunikacija. U toku su radovi na rješavanju grijanja na lokaciji.
- Kula- Planska aktivnost na uređenju putnih komunikacija objekata i grijanja na lokaciji po projektima 2019-2020 sa realiziranjem u 2020 godini.

9.6.1 Tekuće i investiciono održavanje objekata infrastrukture

Tabela koja slijedi sadrži uporedni prikaz utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje objekata infrastrukture u zadnje tri godine:

	2018		2019		2020	
	Planirano	Realizirano	Planirano	Realizirano	Planirano	Realizirano
Električna energija	2.905.000	3.509.511	3.168.288	3.610.345	2.988.000	3.500.000
Isporuka toplotne energije	444.000	436.699	492.000	542.755	440.000	520.000
Zemni gas	100.000	63.179	100.000	69.150	100.000	74.000
Voda i krasčlambacija	717.000	879.171	729.000	947.641	725.000	845.000
Održavanje zelenih površina	20.000	24.233	12.000	1.800	0	0
Usluge odvoza smeća	137.000	145.939	143.000	191.017	129.642	190.000
Unajmljivanje imovine	116.975	116.975	98.560	3.000	9.600	3.800
Ukupno komunalne usluge	4.439.975	5.175.707	4.742.848	5.365.708	4.392.242	5.133.800
Uslugen GZR	738.000	787.000	617.000	607.216	678.001	290.000
Usluge održavanja opreme	865.000	865.000	675.254	564.732	728.511	498.000
Usluge projektovanja i ispitivanja	36.000	32.715	30.000	0	41.700	5.148
Kapitalni izdaci	1.811.060	1.464.000	149.834	149.834	207.000	0
Ukupno gradjevina	3.450.060	3.148.715	1.472.088	1.321.782	1.448.212	793.148
Ukupno infrastruktura	7.895.035	8.065.690	6.159.936	6.734.782	5.840.454	5.926.948

Tabela 39: Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje

Evidentno je da su planirana sredstava za održavanje objekata i infrastrukture nedovoljna, a da su realne potrebe daleko veće. I pored svih napora, svake godine je sve veće i veće propadanje objekata i infrastrukture.

9.7 Saobraćaj i transport

U 2020. godini mjerodavne postrojbe su dale transportnu potporu aktivnostima postrojbi OS BiH po ukupno 3.458 (u 2019. godini bilo 4491) transportnih zahtjeva, od čega 2.735 planskih (79 %) i 723 vanrednih zahtjeva (21 %). Od ukupnog broja zahtjeva, otkazano ili odbijeno je 398 zahtjeva (12 %). Prevezeno je ukupno 55.344 lica. Navedena transportna potpora posebno se odnosi na aktivnosti:

- transportna potpora kontrolnim bojnim gađanjima, SIMEX/FTX/LIVEX LIVEX vježbama, obuci Bataljonske borbene grupe i NEL-1 ocjenjivanju prema odobrenim zahtjevima i planovima,
- transportna potpora prevoza stranog vojnog personala za vrijeme sudjelovanja u vježbama i obukama na području BiH,
- transportna potpora obilježavanju Dana OS BiH i pješćkih pukovnija OS BiH i prevoz počasnih postrojbi

Redovno je vršena koordinacija sa predstavnicima Autoceste FBiH, MUP-a Federacije BiH i MUP-a Republike Srpske po pitanju kretanja motornih vozila i prijevoza opasnih materija (SiMES), po dostavljenim najavama (ukupno obrađeno 82 najave).

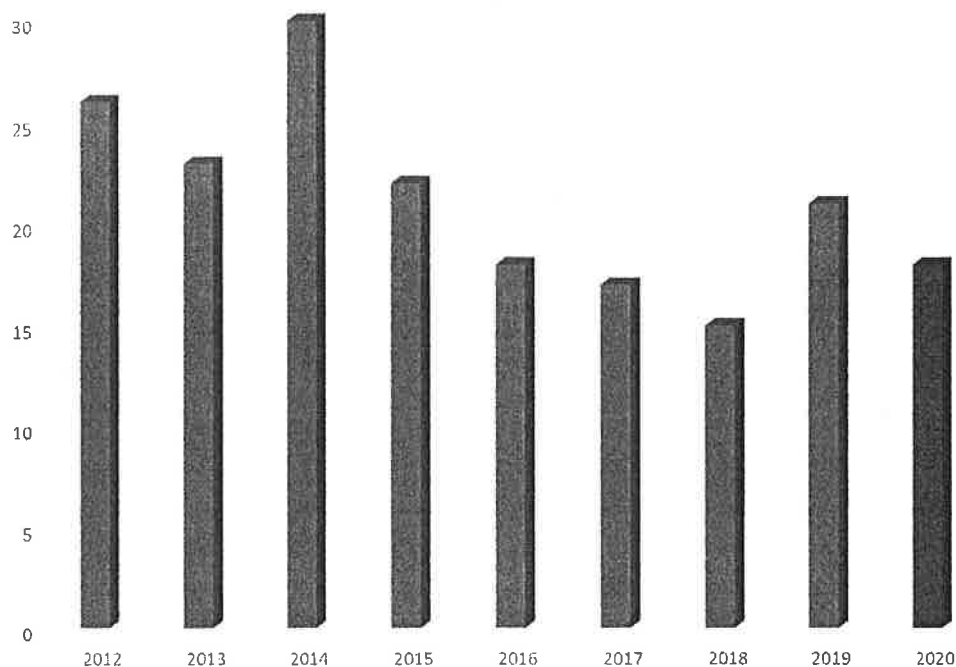
Ukupno je transportovano 1.031 tona tereta, a od toga MS Klase V 459,5 tona, sekundarnih sirovina dobijenih u procesu delaboracije 395,6 tona i ostalih tereta 175,9 tona.

Zaprimljeno – obrađeno i odobreno 6.342 zahtjeva za kretanje NVO, gađanja/uništavanja u OS BiH, 5.570 prijava za odobrenje obuke i kretanje, 772 odobrenja za gađanje i uništavanje, 1891 zahtjev za trajna izmještanja i dr.

Podneseno je 6.342 zahtjeva i najava za kretanjem od strane OS BiH prema institucijama BiH.

PREGLED SAOBRAĆAJNIH NEZGODA U VREMENSKOM PERIODU 2012. – 2020. GODINA								
2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
26	23	30	22	18	17	15	21	25

Tabela 40: Uporedni pregled saobraćajnih nezgoda

Dijagram 10: Uporedni prikaz saobraćajnih nezgoda

Svi prekršaji u 2020. godini (ukupno 25), počinjeni od strane vozača vojnih motornih vozila, se odnose na član 44. (prekoračenje brzine u odnosu na propisanu brzinu kretanja), a vozači su sankcionisani po važećim zakonskim propisima (ZOBS-a). Može se zaključiti da vozači u odnosu na protekli period pokazali niži stupanj poštivanja saobraćajnih propisa, učestvujući sa vojnim vozilima u saobraćaju na putevima u BiH što rezultuje povećanje materijalne štete na vozilima, kao i i putnicima. S tim u vezi pokrenuto je 8 disciplinskih postupaka protiv prekršioca.

REGISTRACIJA I OSIGURANJE m/v	
Ukupno registriranih m/v u bazi OS BiH	2295
Produženje važenja registracije	623
Preregistriranje na nove reg.tablice	151
Izvršeno izdavanje SbD i registarskih tablica	151
Redovna zamjena dozvole- RzD	82
Izvršene promjene na vozilu-VzD, PK i OP	54
Izdavanje probnih tablica	188
Otvoreno dosijea saobraćajne nezgode	22
Obradeno dosijea saobraćajne nezgode	14
Osiguranje od AO	76
Kasko osiguranje	0
Registriranje m/v u MUP-u	0
Registriranje borbenih vozila	5
Odjava iz evidencije	193
Obrada dosijea po članu 9.	0

Tabela 41: Pregled registrovanih i osiguranih m/v

Takođe vršena je i obuka pripadnika OS BiH u organizaciji CKK za kurseve LOGREP, LOGFAS u više vremenskih termina, kao i obuka vozača, vozača ADR i ADR savjetnika u organizaciji Zapovjedništva za obuku u Travniku.

Pored tabelarnog prikaza treba naglasiti da je tijekom priprema Izmjene i dopune Pravilnika o registriranju m/v i kao nositelj iste je zaduženo Ministarstvo saobraćaja i telekomunikacija BiH, gdje se aktivno sudjeluje u radnoj grupi, te se prati na način da se ne dopusti prenos ovlasti utjecajem ostalih sudionika u predefiniranju mjerodavnosti ili sl.

Operativnost voznog parka

Temeljem pregleda operativnosti opreme OS BiH koji se dostavlja kvartalno možemo zaključiti da nije na zavidnom nivou tako da operativnost za trenutnu popunu od 66,63% generalno je u prosjeku 44,12%. Prosječna starost svih registriranih m/v je **31,24** godina, odnosno:

- Do 7 godina starosti je 248 m/v;
- Od 8 do 15 godine su 42 m/v;
- Od 16 do 25 godina starosti su 420 m/v;
- Od 26 do 35 godina 489 m/v;
- Preko 35 godina starosti ima 1.107 m/v.

Opremanje MO i OS BiH motornim vozilima se realizira preraspodjelom motornih vozila MO BiH i OS BiH. OS realiziraju popunu po formaciji, dok Odjeljenje za opće i zajedničke poslove MO BiH na temelju postojećeg Pravilnika od 22 raspolaže sa 22 motorna vozila, što će u narednom periodu biti izvršena prodaja vozila koja su nerentabilna za daljnje održavanje, u upotrebi više od 15 godina ili su prešla preko 350000 kilometara. Opremanje motornim vozilima VDP sukladno važećim propisima su u mjerodavnosti planiranja i realiziranja Sektora za međunarodnu suradnju MO BiH što je vidljivo iz PN za 2020 godinu. Nabave sukladno sa ZJN-a novih motornih vozila u 2020. godini izvršena je za dva vojnodiplomska predstavništva.

9.8 Sanitetsko veterinarska zaštita

Težište rada u 2020. godini u oblasti sanitetsko veterinarske zaštite bilo je na realiziranju aktivnosti iz Plana nabave za 2020. godinu, a koje su u potpunosti realizirane, kako po sklapanju svih ugovora, tako i u finansijskom smislu utroška proračunskih sredstava, te se ogleda kroz sljedeće aktivnosti:

- Zaključeni su ugovori za zdravstvene preglede djelatnih vojnih osoba deminera, pilota i letačkog osoblja, vozača, lica koja se upućuju u misije ili na školovanje u inozemstvo u 2020. godini, kao i sistematski pregledi za prijem PVL u OS BiH.
- Pojava korona virusa, SARS-CoV 2, koja je izazvala pandemiju, COVID 19, promijenila je u potpunosti funkcioniranje sanitetsko veterinarske zaštite u MO i OS BiH. Odlukom MO BiH formiran je Tim za praćenje stanja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH i preduzimanje mjera i aktivnosti uzrokovanih usljed situacije sa COVID -19 sa zadaćom:
 - Praćenje stanja i nadzor nad preduzimanjem preventivno-medicinskih mjera u svrhu sprečavanja širenja korona virusa.
 - Davanje smjernica za postupke u cilju preventivne zaštite.
 - Praćenje stanja po pitanju kretanja personala za aktivnostima koje se održavaju u inozemstvu, te preduzimanje neophodnih mjera.
- Prvi oboljeli od korona virusa u OS BiH pojavili su se početkom travnja. Od tada se uspostavlja praćenje svih oboljelih, kontakata sa oboljelim u svim postrojbamaa Oružanih snaga kao i u Ministarstvu obrane. Operativni centar je zadužen za prikupljanje svih informacija za oboljele kao i članove obitelji. Praćenjem preventivnih mjera kriznih stožera primorani smo vršiti PCR testiranja za naše pripadnike koji idu van zemlje, mirovne misije, što dodatno usložnjava poslove sanitetsko veterinarske zaštite. Prema razvoju epidemiološke

situacije, Odlukama Vijeća ministara kao i preporukama kriznih stožera entiteta, teče dalje organiziranje sanitetske službe i praćenje novonastale situacije pandemije COVID 19.

- **Stanje u vezi sa oboljelim od COVID 19 u MO i OS BiH na kraju 2020.godine:**

Pozitivnih: 17

Izliječenih: 781

Umrlih : 9

- Aktivnosti na uspostavljanju vojnih ambulanti realiziraju se u okviru projekta koji je usmjeren ka razvitku sanitetske službe OS BiH, sa ciljem unaprjeđenja zdravstvene zaštite pripadnika OS BiH na području cijele Bosne i Hercegovine, čime se daje mogućnost vojnim ljekarima da vrše preglede i/ili po potrebi upućuju na daljnje specijalističke preglede u zdravstvene ustanove u BiH. Inicijator ovog projekta bila je Britanska ambasada u Bosni i Hercegovini koja je osigurala i finansijska sredstva za njegovu implementaciju, a u implementiranju značajnu ulogu imaju predstavnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH i predstavnici NATO Stožera u Sarajevu, kao i predstavnici mjerodavnih entitetskih institucija u oblasti zdravstva zbog usklađenosti procedura sa relevantnim entitetskim i kantonalnim propisima u ovoj oblasti. U Oružanim snagama Bosne i Hercegovine uspostavljene su tri ambulate (Banja Luka, Tuzla, Sarajevo) četvrta ambulanta u Čapljini još uvijek nije osposobljena za rad. Ambulanta u Sarajevu - Kasarna Rajlovac je 07.10.2020. godine dobila odobrenje za rad sa početkom rada 12.10.2020. godine.
- Organiziranje dobrovoljnog davalatstva krvi u jedinicama OS BiH na teritoriji Bosne i Hercegovine, na temelju potpisanog sporazuma sa Zavodima za transfuziju, Republike Srpske i Federacije BiH.

9.9 Razvoj sustava standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta

Usvajanjem već urađenih i razvitkom novih normativno-pravnih akata nastavlja se uređenje sustava standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta. U domeni nomenklature, standardizacije i kontrole kvaliteta pripremljeni su sljedeći sustavski dokumenti:

- Politika standardizacije;
- Politika nomenklature (usvojena i objavljena);
- Pravilnik o kontroli kvaliteta logističkih usluga u MO i OS BiH;
- Odluka o određivanju taktičkih i tehničkih nosilaca materijalnih sredstava u MO i OS BiH;
- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH (faza Nacrta),
- Instrukcija o postupanju sa uzorcima u postupcima javnih nabavki u MO i OS BiH (faza Prednacrta),

- Sistemski dokumenti za projekta LOGIS – Odluka o projektnoj organizaciji, Koncept projekta LOGIS, Metodologija za prosudbu rizika projekta LOGIS (faza Nacrta).

Takođe u protekloj godini ostvarena je značajna suradnja sa NSO (NATO ured za standardizaciju), NSPA (NATO agencija za potporu i nabavku), kao i sa zemljama članicama NATO i PfP u oblasti standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta.

10. Financije i proračun

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su se odvijale kroz pripremu smjernica, planova i programa, koji se odnose na financiranje ukupnog sustava obrane kroz sustav programiranja, proračuna i izvršenja proračuna, a težište je bilo usmjereno na programiranje i proračun, materijalno finansijsko poslovanje i obračun plaća i naknada.

10.1. Izrada srednjoročne projekcije proračuna za period 2021-2023

Ova aktivnost realizirana je pravovremeno sukladno dinamici utvrđenoj Zakonom o financiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) i instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH. Srednjoročna projekcija rashoda plod je visokog stupnja koordinacije, kako sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, tako i sa svim

subjektima uključenim u ovaj proces, u okviru obrambenog sustava. U tabeli koja slijedi prikazana je struktura srednjoročne projekcije rashoda za period 2021-2023. godina.

RB	VRSTA RASHODA	PROJEKCIJA RASHODA		
		2021.	2022.	2023.
1.	Bruto plaće	202.749.000	200.664.000	200.778.000
2.	Naknade troškova zaposlenih	67.760.000	65.039.000	65.816.000
3.	Izdatci za materijal i usluge	77.060.000	85.846.000	82.355.000
4.	Tekući grantovi	0	0	0
5.	Kapitalni grantovi	43.000	205.000	468.000
6.	Kapitalni izdaci	517.834.000	379.435.000	426.186.000
UKUPNO:		865.446.000	731.189.000	775.603.000

Tabela 42: Struktura srednjoročne projekcije rashoda

Projekcije i trendovi u okviru dokumenta okvirnog proračuna (DOB-a) ne predviđaju značajnije povećanje proračuna obrane, pri čemu će, u najpovoljnijem odnosu, struktura proračuna za 2021. godinu uključivati financijska izdvajanja u iznosu od 80% za personalne troškove, 15% za operativne troškove i 5% za razvojne projekte, opremanje i moderniziranje. Uz nepovoljnu strukturu proračuna obrane, za realiziranje razvojnih projekata, opremanje i moderniziranje neophodno je osigurati dodatna financijska sredstva, uključujući poduzimanje aktivnosti na omogućavanju korištenja neutrošenih financijskih sredstva iz godišnjeg proračuna obrane za ove potrebe. U uslovima ograničenih resursa sa kojima raspolažu institucije obrane, proces obrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete kako bi se ostvarili državni ciljevi u oblasti obrane.

Uz visok stepen koordinacije sa Ministarstvom finansija i trezora BiH i subjektima, unutar odbrambenog sustava, uključenim u ovaj proces, izrada prijedloga zahtjeva za dodjelu sredstava iz proračuna za 2021. godinu bila je sukladna dinamici utvrđenoj Zakonom o financiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) i instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH.

10.2. Izvršenje proračuna za 2020. godinu

Struktura izvršenja proračuna za 2020. godinu prikazana je u tabeli koja slijedi:

RB	VRSTA RASHODA	ODOBRENO	REALIZIRANO	PROCENAT IZVRŠENJA
1	TEKUĆI IZDATCI	281.697.000,00	278.604.371,00	98,90
1.1.	Bruto plaće i naknade	193.845.000,00	193.622.310,00	99,89
1.2.	Naknade troškova uposlenih	62.480.000,00	62.456.773,00	99,96
1.3.	Putni troškovi	1.834.000,00	1.703.679,00	92,89
1.4.	Izdatci telefonskih i poštanskih usluga	523.000,00	464.697,00	88,85
1.5.	Izdatci za energiju i komunalne usluge	6.991.000,00	6.763.066,00	96,74
1.6.	Nabava materijala	5.955.000,00	5.368.856,00	90,16
1.7.	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	2.428.000,00	2.312.370,00	95,24
1.8.	Troškovi zakupa	20.000,00	19.891,00	99,45
1.9.	Izdatci za tekuće održavanje	4.260.000,00	2.893.972,00	67,93
1.10.	Izdatci osiguranja i bankarske usluge	606.000,00	605.114,00	99,85
1.11.	Ugovorene i druge posebne usluge	2.755.000,00	2.393.643,00	86,88
2	KAPITALNI IZDATCI	2.322.000,00	1.568.539,00	67,55
2.1.	Nabava opreme	2.129.000,00	1.556.175,00	73,09
2.2.	Nabava stalnih sredstava	187.000,00	6.903,00	3,69
2.3.	Rekonstrukcija i invest. odr.	6.000,00	5.461,00	91,02
3	KAPITALNI GRANTOVI	0	0	0
3.1	Kapitalni grantovi pojedincimaPerspektiva	0	0	0
UKUPNO		284.019.000,00	280.172.910,00	98,65

Tabela 43: Pregled izvršenja proračuna zaključno sa 08.02.2021. godine

11. Implementiranje Politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO i OS BiH 2015-2019.godina

Ministarstvo obrane BiH je u oblasti jačanja integriteta i prevencije i borbe protiv korupcije u 2020.godini realiziralo niz zadaća i aktivnosti pri čemu je ostvarena izuzetna suradnja prije svega sa državnim i drugim institucijama i organizacijama u BiH i međunarodnim i nevladinim organizacijama i partnerskim zemljama. Navedeno uključuje i izradu i donošenje novog Plana

integriteta i borbe protiv korupcije 2020-2024.godina i Akcionog plana MO BiH za prevenciju korupcije za vrijeme trajanja pandemije „COVID-19“. Naši partneri kao što su CIDS i Ambasada Velike Britanije u Sarajevu su pružili izvanrednu finansijsku pomoć u organiziranju obuke i radionica koje su rezultirale nizom sistemskih dokumenata, propisa, instrukcija, anketnih listova, rasčlamba, planova i drugih akata kojim se značajno unaprijedio i ojačao integritet i profesionalizam u MO i OS BiH. U okviru Plana bilateralne suradnje MO BiH sa Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske, uvrštena je programska aktivnost pomoći u jačanju kapaciteta Generalnog inspektorata MO BiH (GI MO BiH) od strane Ambasade Velike Britanije u Bosni i Hercegovini u oblasti obuke i jačanja kapaciteta GI MO BiH, što je rezultiralo osiguranjem informatičke i opreme za rad sustava inspektora MO i OS BiH, izrade nove baze podataka zahtjeva za djelovanje inspektora, te potpore u organizaciji obuke i drugih aktivnosti GI MO BiH i sustava inspektora u OS BiH. Kao rezultat svih navedenih ali i drugih poduzetih mjera MO BiH i OS BiH u oblasti jačanja integriteta i prevencije i borbe protiv korupcije, pored pomenute evaulacije sektora obrane od strane TI u okviru *Transparency International (Transparency International's Government Defence Integrity Index – GDI)*, po kojem je **BiH ostvarila značajan napredak** i svrstana je u grupu **C – umjeren** rizik od korupcije u sektoru obrane, značajan pokazatelj uspjeha je i istraživanje percepcije javnosti koju je provelo Balkansko vijeće za suradnju u okviru aktivnosti „Balkan Public Barometer u 2019. i 2020.godini“, po kojem je obrambeni sektor u BiH najotporniji na korupciju u poređenju sa ostalim institucijama u BiH.

12. Administrativni i pravni poslovi

Težište aktivnosti u ovoj oblasti, tijekom 2020. godine, bilo je usmjereno na:

- Pripremu izjašnjenja u radno pravnim, upravno-pravnim i drugim sporovima;
- Opće i zajedničke poslove potpore institucijama obrane;
- Sudjelovanje u realiziranju protokolarnih aktivnosti,
- Implementaciju Sustava elektronske potpore poslovnim procesima u MO BiH – modul e pisarnica.

Podaci o ukupnom broju predmeta, uzetih u rad, koji se odnose na sporove u kojima je tuženo MO BiH, tijekom 2020. godine, sadržan je u tabeli koja slijedi:

RB	VRSTA SPOROVA	BROJ
1.	Radno-pravni sporovi:	73
2.	Saobraćajne nezgode:	10
3.	Dostavljanje dokumentacije po predmetima koje vode pravosudni organi u BiH u vezi ratnih zločina	121
UKUPNO		204

Tabela 44: Pregled sudskih sporova

13. Odnosi s javnošću

Ministarstvo obrane je, tijekom 2020. godine, nastavilo provoditi aktivnosti medijske prezentacije MO i OS BiH. Aktivnosti su prikazane na tabelarnim pregledima koji slijede:

RB	AKTIVNOST	UKUPNO
1.	Pres konferencije	1
2.	Pozivi medijima	19
3.	Saopćenja	230
4.	TV emisije „Naša snaga“	26
5.	Objavljeni video zapisi i druge vijesti	32

6.	Zaprimljeni građanski zahtjevi	17
7.	Zaprimljeni medijski zahtjevi	151
8.	Odgovori na medijske zahtjeve	141

Tabela 45: Pregled aktivnosti odnosa s medijima

RB	AKTIVNOST	2020.
1.	Web stranica MO i OS BiH	- 4 221 lektorisanje i objavljivanje jedinstvenih objava na sva tri službena jezika, - 35 220 pratilaca na facebook stranici, - 436 221 posjeta web stranici MO BiH, - više od 1000 objava na facebook stranici - preko 4 000 foto zapisa sa preko 300 događaja u MO i OS BiH.

Tabela 46: Pregled aktivnosti objavljivanja i internet komunikacije

U okviru obilježavanja Dana OS BiH, u šest najtiražnijih dnevnih novina, objavljeno je 10 afirmativnih članaka o MO i OS BiH, sa 68 objava na internet portalima. Tijekom 2020. godine, emitirano je 26 TV priloga i 9 intervjua, koje je prenijelo više desetaka medija u BiH. Na javnim servisima u BiH, emitiran je tri puta TV spot povodom Dana OSBiH, objavljena je čestitka u 3 štampana medija. Realizovan je prenos uživo centralne vojne svečanosti dana 01.12. 2020. godine od strane BHT1, kao i prenos na TV SA i TV N1,(oko 60000 posjetilaca je gledalo ceremoniju na društvenim medijima). Pres konferenciju uživo je prenosio N1 dana 30.11.2020. godine, što je takođe doprinijelo velikom stepenu gledanosti.

14. Vjerske potrebe

Unatoč brojnim ograničenjima koja su nastala širenjem virusa COVID-19, svi pripadnici MO i OS BiH su podržani i ravnopravno tretirani u svojim vjerskim opredjeljenjima. U namjeri da se zaštiti zdravlje i životi naših pripadnika, sve aktivnosti nisu realizirane. Ipak, to nije bitno uticalo na opće stanje vjerskog života u Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine.

Tijekom 2020. godine, posebni dani u vjerskim kalendarima, sukladno ograničenjima koja su nastala pojavom pandemije i širenjem virusa COVID-19, obilježeni su u MO i postrojbama OS BiH u manjem obimu nego predhodnih godina. I pored pomenutih ograničenja obilježavanje vjerskih aktivnosti i obilježavanja posebnih dana u vjerskim kalendarima, ovi vjerski događaji su postali događaji približavanja vjernika i boljeg međusobnog razumijevanja pripadnika MO i OS BiH različitih vjera.

Tijekom 2020.godine otkazana su hodočašća za vjernike pripadnike MO i OS BiH zbog pojave pandemije i širenja virusa COVID-19.

III ZAKLJUČCI I OCJENE

Funkcioniranje obrambenog sustava BiH i rad u MO BiH, tijekom 2020. godine, bili su opterećeni otežavajućim okolnostima koje su onemogućile da se postigne najviši stupanj realiziranja programskih aktivnosti. Aktivnosti Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH u 2020. godini implementirane su sukladno realnim mogućnostima u okolnostima pojave virusa COVID-19, kao i nedostatnih proračunskih sredstava. Nedostatna proračunska sredstva su onemogućila razvoj infrastrukture i opremanje, te značajnija poboljšanja logističke funkcije održavanja. Zbog ovih okolnosti, tehničko stanje i starosna struktura postojećih materijalno tehničkih sredstava nije na zadovoljavajućem nivou, a nisu postojale ni pretpostavke za izradu i realiziranje značajnih projekata koji bi pokrenuli proces moderniziranja OS BiH.

I pored prezentiranih otežavajućih okolnosti, dostignut je visok stupanj realiziranja programskih aktivnosti. Pokazatelji koje sadrži ovo izvješće, zaključci i ocjene o radu MO BiH tijekom 2020. godine, predstavljeni su kroz tematske cjeline:

1. Poboljšanje funkcioniranja obrambenog sustava

Nastavkom aktivnosti na definiranju i završetku strateških dokumenata poboljšani su već stvoreni kvalitetni temelji za potpunije i kvalitetnije uređenje obrambenog sustava BiH.

Organizirani pristup planiranju i realiziranju planova doveo je do daljnjeg napretka u funkcioniranju MO i OS BiH. Pored navedenog, MO BiH je uspješno koordiniralo planirane aktivnosti suradnje sa drugim institucijama, te jačalo regionalnu i bilateralnu saradnju.

2. Konceptualni dokumenti

Financijska sredstva predviđena u Proračunu ne osiguravaju implementiranje Plana razvoja i moderniziranja OS BiH koji je Predsjedništvo BiH usvojilo kroz Odluku o usvajanju dokumenta „Pregled obrane“ i „Plan razvoja i moderniziranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“ broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine i proračunski okvir ni u jednom dijelu ne daje pretpostavku kreiranja razvojnog proračuna. Navedeni Plan razvoja i moderniziranja OS BiH sadrži 16 projekata za koje nisu osigurana financijska sredstva. Dio sredstva za višegodišnje projekte su osigurana jedino kroz ostatak sredstava iz proračuna MO BiH (prestrukturiranje i uštede), dok od mjerodavnih institucija ista nisu namjenski osigurana, iako su sve institucije podržale njihovu realizaciju. Realiziranje plana implementiranja ovih dokumenata doprinijet će jačanju sistemskih, organizacijskih, strukturalnih i materijalnih temelja obrambenog sustava.

3. Međunarodne aktivnosti

Tijekom 2020. godine, MO BiH je nastavilo sa ispunjavanjem obveza koje proizilaze iz dokumenata koje je BiH dostavila NATO-u. To je od izuzetnog značaja za BiH i predstavlja pokazatelj učinjenih napora BiH na usvajanju i primjeni određenih zahtijevanih standarda od NATO-a.

Pored navedenog, nastavlja se snažan razvoj međunarodne, regionalne i bilateralne vojne suradnje. Tijekom 2020. godine, nastavljeno je sudjelovanje OS BiH u mirovnim operacijama. Sudjelovanje u takvim aktivnostima predstavlja konkretan doprinos svjetskom miru i test sposobnosti OS BiH, te najbolji način međunarodne afirmacije naših odbrambenih sposobnosti.

4. Pokretna i nepokretna imovina

Nastavljene su aktivnosti rješavanja viškova pokretne vojne i ostale imovine i neperspektivnih lokacija. Ukupna količina nesigurnog streljiva je smanjena za 526,15 tona. Ova aktivnost će iziskivati angažman resursa i tijekom 2021. godine.

Ministarstvo obrane BiH očekuje da nadležni nivoi vlasti preduzmu mjere za preuzimanje neperspektivnih lokacija.

5. Redovne aktivnosti

U okviru redovnih aktivnosti, težište je usmjereno na razvoj civilno vojnih odnosa i vojne pomoći civilnim organima u BiH, obuci, operativnim i funkcionalnim zadaćama. U funkcionalnoj oblasti civilno vojne suradnje zadržan je progresivan trend, što izuzetno doprinosi daljnjoj afirmaciji OS BiH, posebno imajući u vidu otežane okolnosti zbog proračunskog ograničenja.

Ministarstvo obrane BiH će i dalje davati svoj maksimalni doprinos u rješavanju svih aktivnosti čije realiziranje je u toku i koje nisu završene u izvještajnom periodu.

IV TEŽIŠNI ZADACI ZA 2021. GODINU

Imajući u vidu ostvarene rezultate i konstatirane probleme u radu i ranije definirane obveze MO BiH, za 2021. godinu planirani su sljedeći težišni zadaci:

1. Implementiranje obveza Ministarstva obrane koje proizilaze iz dokumenata „Program reformi Bosne i Hercegovine“.
2. Poboljšanje funkcioniranja obrambenog sustava kroz:
 - Uspostavljenje efikasnijeg, funkcionalnijeg i operativnijeg sustava, naročito u logističkim aspektima;
 - Nastavak izgradnje sustava kroz detaljnu razradu strateških, doktrinarnih i planskih dokumenata;
 - Nastavak personalnog podmlađivanja i unaprjeđenja upravljanja personalnim resursima, te dodatno osposobljavanje personala kroz dodatnu obuku i usavršavanje;
 - Transparentnost i odgovornost u radu.
3. Realiziranje obrambenih aktivnosti:
 - Planiranje i izvođenje obuke Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
 - Nastavak razvoja civilno vojne suradnje;
 - Profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija obrane Bosne i Hercegovine.
4. Sudjelovanje OS BiH u mirovnim misijama, kao i sudjelovanje časnika OS BiH u radu stožera multinacionalnih postrojbi i struktura, te međunarodnih institucija kolektivne obrane.
5. Vojnoobavještajna potpora misijama OS BiH.
6. Vršenje sigurnosnih provjera i izdavanje sigurnosnih dozvola za pripadnike institucija obrane BiH.
7. Rješavanje pitanja raspolaganja neperspektivnom nepokretnom imovinom.
8. Rješavanje viškova naoružanja i municije OS BiH.
9. Unapređenje sigurnosti skladišta naoružanja i vojne opreme po NATO standardima.
10. Pružanje vojne pomoći civilnim organima, te nastavak razvoja operativnih sposobnosti OS BiH za pružanje vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće.
11. Daljnje jačanje međunarodne suradnje (bilateralne, regionalne, suradnje sa odbrambenim i sigurnosnim međunarodnim organizacijama, itd.).
12. Nastavak protivminskih akcija deminerskih jedinica OS BiH i akcije uništavanja neeksplozivnih ubojnih sredstava.
13. Obilježavanje Dana OS BiH.
14. Ispunjavanje međunarodnih obveza BiH u oblasti obrane i provedba aktivnosti u okviru članstva NATO/PfP.
15. Vojnoobavještajna i sigurnosna suradnja sa komplementarnim institucijama u BiH.
16. Razvoj i implementiranje sustava prijema starješina u OS BiH.
17. Nastavak aktivnosti na projektu selekcije i obuke mladih vojnika, podčasnika i časnika u Bosni i Hercegovini.
18. Implementiranje Plana integriteta za 2020 – 2024. godinu.

19. Implementacija Akcionog plana MO BiH za prevenciju korupcije za vrijeme trajanja pandemije "COVID-19".
20. Sudjelovanje u interesornim radnim grupama Vijeća ministara BiH u raznim oblastima, a posebno u procedurama izrade prijedloga zakonskih rješenja.
21. Izrada prijedloga zakona, izmjene i dopune postojećih zakona i harmonizacija postojeće zakonske regulative.
22. Izrada podzakonskih normativnih i drugih dokumenata u obrambenom sustavu.
23. Jačanje svih aspekata medijske afirmacije odbrambenog sustava.

Prilog: Popis tabela i dijagrama

Broj: 06-03-6-776-1/21
Sarajevo, 24.02.2021. godine

MINISTAR

Dr. Sifet Podžić

POPIS TABELA I DIJAGRAMA:

a) Tabele

1. *Pregled realiziranja programskih aktivnosti*
2. *Pregled aktivnosti civilno-vojne suradnje*
3. *Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća*
4. *Pregled ostvarenih troškova*
5. *Realiziranje plana deminiranja*
6. *Angažirani resursi u operacijama deminiranja*
7. *Uporedni pregled realiziranja deminiranja*
8. *Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti*
9. *Pregled sudjelovanja na međunarodnim vojnim vježbama*
10. *Sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama*
11. *Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne suradnje*
12. *Pregled realiziranja aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)*
13. *Pregled razmijenjenih informacija*
14. *Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata*
15. *Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja*
16. *Pregled vanrednih događaja*
17. *Pregled popune*
18. *Pregled prijema u državnu službu*
19. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika*
20. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu dočasnika*
21. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu časnika*
22. *Pregled prestanka državne službe*
23. *Pregled prestanka vojne službe u OS BiH*
24. *Pregled realiziranja programa „Perspektiva“ 2016-2020*
25. *Pregled realiziranja aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“*
26. *Pregled realiziranja raznih vrsta edukacije u zemlji i inozemstvu*
27. *Pregled školovanja kadeta i vojno – stručno usavršavanje pripadnika MO i OS BiH*
28. *Pregled upućivanja kadeta na vojne akademije u inozemstvu*

29. *Pregled po svim vidovima obuke i po vrstama programskih i planskih aktivnosti*
30. *Uporedni pregled obuke*
31. *Izvyješće katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja*
32. *Pregled perspektivnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2016. godine, (koja nije stupila na snagu)*
33. *Uporedni pregled dinamike uništenja SiMES-a*
34. *Pregled strane vojne pomoći*
35. *Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19*
36. *Realiziranje Plana nabave*
37. *Struktura provedenih postupaka nabave*
38. *Pregled utroška proračunskih sredstava za usluge održavanja*
39. *Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje*
40. *Uporedni pregled saobraćajnih nezgoda*
41. *Pregled registrovanih i osiguranih m/v*
42. *Struktura srednjoročne projekcije rashoda*
43. *Pregled izvršenja proračuna*
44. *Pregled sudskih sporova*
45. *Pregled aktivnosti odnosa s medijima*
46. *Pregled aktivnosti objavljivanja i internet komunikacije*

b) Dijagrami

1. *Realiziranje programskih aktivnosti*
2. *Uporedni prikaz realiziranja programa rada*
3. *Pregled korisnika pomoći*
4. *Uporedni prikaz realiziranja deminiranja*
5. *Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne suradnje*
6. *Pregled obveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija*
7. *Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama*
8. *Uporedba broja događaja obuke*
9. *Uporedba planirani i odobrenih finansijskih sredstava za obuku u period 2019-2021.godina*
10. *Uporedni prikaz saobraćajnih nezgoda*